Нокаутувавши в шостому раунді поєдинку в Лас-Вегасі американця Чарльза Шаффорда, українець Володимир Кличко відстояв свій титул чемпіона світу з боксу за версією WBO!

Фото УНІАН.

№ 139 (2639) ■ Вівторок, 7 серпня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ ■ 1245 р. Данило Галицький здобув перемогу над угорсько-польськими військами на р. Сян. ■ 1836 р. Народився Н. Хржонщевський, український патолог, засновник гістофізіології. ■ 1880 р. На Херсонщині народився майбутній письменник та політичний діяч Володимир Винниченко. ■ 1901 р. Народилася Юлія Солнцева, кіноактриса й режисер, дружина Олександра Довженка. ■ 1921 р. Помер російський поет Олександр Блок. ■ 1940 р. У складі УРСР створено дві нові області: Чернівецьку та Акерманську (з грудня 1940-го — Ізмаїльська).

Резолюція конгресменів

Сполучені Штати Америки повинні і надалі допомагати Україні в проведенні демократичних реформ і побудові ринкової економіки, а також сприяти її вступу до європейських і трансатлантичних структур. Про це йдеться в резолюції палати представників конгресу США, прийнятій у зв'язку із святкуванням 10-ї річниці незалежності України, що наближається. Конгресмени відзначили необхідність для України продовжити зусилля з підтримки балансу між виконавчою і законодавчою гілками влади з метою подальшого проведення демократичних реформ і зміцнення громадянського суспільства. У резолюції також зазначено, що проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року призвело до дезінтеграції Радянського Союзу.

Вітаємо!

Сьогодні в Першого заступника Голови Верховної Ради України Віктора МЕДВЕДЧУКА — день народження.

Редакція «Голосу України» щиро вітає Віктора Володимировича, бажає міцного здоров'я, многоліття і приєднується до всіх задушевних і теплих побажань, які він прочитає і почує сьогодні від виборців, однопартійців, народних депутатів і всіх-всіх-всіх.

Шукаю роботу: і їсти хочеться, і вдягнути нічого

Українці більш за все занепокоєні зростанням безробіття і зростанням цін на харчі, одяг, а також витрат на транспорт. Згідно з даними соціологічного опитування, здійсненого центром «Соціополіс», 46 відсотків респондентів назвали зростання безробіття головною проблемою, що непокоїть їх у житті. Майже стільком, 45%, дошкуляє зростання цін на продукти, одяг і підвищення транспортних тарифів.

42 відсотки опитаних проблемою номер один вважають дороге медичне обслуговування, високі ціни на ліки. 35 відсотків — погіршення фінансового становища родини, низький рівень життя. Далі в списку головних проблем — криза в економіці, спад виробництва в промисловості, сільському господарстві, зростання злочинності, високі ціни на комунальні послуги, невчасна виплата пенсій, зарплат та стипендій, зростання корупції й хабарництва тощо.

Один відсоток опитаних відповіли, що їх «нічого надто не турбує».

Нарешті довгоочікувані виплати розпочалися

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Вчора десять банків України одночасно розпочали компенсаційні виплати громадянам України — колишнім жертвам нацизму. Перший транш — 39 мільйонів німецьких марок — протягом кількох днів буде виплачено десятьом тисячам тих, хто перебував у фашистській неволі в роки Великої Вітчизняної війни.

З цієї нагоди вчора у центральному офісі Промінвестбанку України в Києві відбулася презентація початку виплат, які надає Німецький федеральний фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». У церемонії взяли участь Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, голова правління федерального фонду Міхаель Янсен, інші офіційні особи, керівники громадських загальноукраїнських і міжнародних організацій колишніх в'язнів концтаборів й інших жертв нацизму.

Тут же голова правління Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення» Ігор Лушников та Міхаель Янсен вручили виплати чотирнадцятьом колишнім в'язням і остарбайтерам.

За умови отримання коштів від німецького фонду до кінця нинішнього року компенсаційні виплати одержать 100 тисяч осіб.

Врожай-2001

Вагомий ужинок Прибужжя

Якщо вірити офіційним зведенням, останні загінки ранніх зернових обмолочено на Миколаївщині. Кожен з 840 тисяч гектарів видав по 31 центнеру збіжжя. Загалом одержано понад 2,6 мільйона тонн зерна. Найвища врожайність — у Первомайському районі: понад 37 центнерів з кожного гектара посівів, повідомляє **наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Освіта

Свято знань під загрозою

Освітянам Криму заборгували майже 10 мільйонів гривень. Якщо уряд не знайде коштів до 1 вересня, День знань можуть зіпсувати масові учительські акції протесту. Такі дані оприлюднила на засіданні Ради міністрів Криму міністр освіти Валентина Левіна. Не ліпша, за її словами, і ситуація з виплатою вчителям відпускних. Грошима влада змогла порадувати сіячів розумного, доброго і вічного лише в одинадцяти районах.

Через недофінансування із 629 освітніх закладів півострова відремонтована і готова до нового навчального року лише третина шкіл та інтернатів.

Прикрість також у тому, що найбільший дефіцит кримська освіта традиційно відчуває в учителях української мови і літератури — майже 200 вакансій. Навряд чи до 1 вересня знайдеться так багато мовників, повідомляє **наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Я вам пишу...

Паспортні пристрасті

Ми чули про те, що громадяни, яким більш як 70 років, можуть не міняти свої паспорти. Від нас, старих, тривалий час цього й не вимагали. Але, видно, щось «переверішили», і тепер від усіх почали вимагати нові документи.

Але ж серед старих людей багато хворих. Та й немає в нас грошей. Навіть на фотокартки. Ось, приміром, моя родина: батько — 97 років, сестра — 74 і я — 76 років. Усі — учасники війни. Трьох пенсій ледь вистачає на таке-сяке харчування, оплату квартири і комунальних послуг. А ліки?.. Ми не в змозі заплатити за нові паспорти!

Л. ДОЦЕНКО.

Донецьк.

P. S. Пам'ятний знак Києва встановлять у японському місті-побратимі Кіото

Парламент ухвалив, Президент повернув

Президент України Леонід Кучма за рекомендацією уряду застосував вето до закону «Про особливості функціонування оптового ринку електроенергії в Україні».

Прем'єр-міністр Анатолій Кінах мотивував це тим, що перехідні положення закону було ухвалено парламентом без урахування пропозицій Президента та уряду. На його думку, до перехідних положень закону потрібно в короткі терміни внести зміни в частині розроблення нормативних документів у сфері тарифної політики, збалансування таких підрозділів електрогенерації, як теплові, атомні та інші електростанції, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**. Ухвалений Верховною Радою закон «Про особливості функціонування оптового ринку електроенергії в Україні» передбачає створення в країні конкурентного середовища на енергоринку шляхом запровадження прямих господарчих взаємовідносин між його учасниками. Нині держава в особі ДП «Енергоринок» (оптовий ринок електроенергії) зберігає монополію на оптову торгівлю електроенергією, виконує функції розпорядника системи коштів і системи розрахунків оптового ринку і напряму підпорядковане Кабінетові Міністрів.

Також Леонід Кучма застосував вето до закону «Про запровадження мораторію на примусову реалізацію майна». Президент України звернув увагу на те, що запровадженням законом заборону відчуження до 1 липня 2002 року з державної власності пакетів акцій енергогенеруючих компаній суперечить курсу на реформування суспільних відносин, побудову в Україні ефективної ринкової економіки і, зокрема, базовим правовим і економічним принципам приватизаційного процесу. Л. Кучма зазначає, що запровадження цієї норми призведе до істотної деформації та зриву виконання Державної програми приватизації в Україні, негативно позначиться на стані виконання державного бюджету країни на 2001 рік, темпах ринкових перетворень, заморозить реформування відносин власності в паливно-енергетичному комплексі.

Президент України висловився категорично проти такого законодавчого регулювання, яке негативно впливає на формування прибуткової частини бюджету і може реально зменшити фінансування державних соціальних програм, повідомляє управління інформації.

Окрім того, Леонід Кучма повернув до парламенту для повторного розгляду закон «Про погашення заборгованості із заробітної плати та інших видів грошових виплат».

На думку глави держави, даний закон не враховує реалії нинішнього дня, оскільки бюджетні можливості не дають змоги погасити борги за всіма соціальними виплатами.

Л. Кучма не погодився з пропозицією Верховної Ради покласти відповідальність за погашення заборгованості з заробітної плати в недержавному секторі економіки не на власників підприємств, а на Кабінет Міністрів та інші органи виконавчої влади.

Фотофакт

Траурний вінок і знімок руїн Хіросіми залишили вчора біля посольства США учасники пікету Партії зелених. Акцію приурочено до річниці атомного бомбардування японських міст 6 та 9 серпня 1945 року і присвячено Всесвітньому дню боротьби за заборону ядерної зброї.

Фото Віктора ПОБЄДІНСЬКОГО (УНІАН).

Хто ще крокує лівою?

Партійні рядки

Чи формує уже Комуністична партія України, яка нині має численну фракцію у парламенті, свій виборчий список? Чи збираються комуністи запрошувати до списку відомих людей — артистів, спортсменів? Яким взагалі буде лівий фланг на майбутніх виборах до Верховної Ради? З цими запитаннями наш кореспондент звернулася до члена ЦК КПУ, народного депутата України Георгія КРЮЧКОВА:

— Формування списку ще не почалося. Думаю, що керівництво партії цю проблему уже обдумує, відпрацьовує, але на організаційну основу її ще не поставлено. Можу про це твердо говорити, бо я входжу до штабу нашої партії з підготовки до виборів.

— А чи правда, що комуністи мають намір запросити до свого списку Генерального прокурора України Михайла Потебенька, футболіста Олега Блохіна?

— Вважаю, що розмови про Потебенька нам підкидають з метою компромату. Питання щодо Блохіна поки що не поставало в жодній формі, тому говорити про це зарано. Мій особистий підхід такий: дуже важливо, щоб депутатська фракція комуністів (а вона, мабуть, все-таки буде і в новому парламенті!) виграла в якості, щоб у її складі мала людей, які кваліфіковано, професійно, зі знанням справи розумілися б на проблемах законотворчого процесу і могли дуже плідно й на високому рівні працювати над законодавством. Тому не виключаю, що до списку КПУ буде запрошено людей, котрі безпосередньо до партії не входять, але поділяють нашу позицію, погляди і є професіоналами. Скажімо, у нинішньому складі нашої фракції достойно працює Василь Сіренко, академік, правник, але не член КПУ. Таких людей ми й самі шукатимемо, і будемо дослуховуватися до їхніх рекомендацій.

— Скільки лівих партій і блоків, за вашою оцінкою, Георгію Корнійовичу, змагатиметься на майбутніх парламентських виборах?

— Зараз ще говорити про це зарано. «Метушня» навколо коаліцій, блоків у в якійсь мірі — відображення стану політичного спектру України, коли справжніх партій фактично немає. Є групи людей, котрі створюються, як у тому анекдоті: «Що таке партія нового типу? Це партія під нового типа». Але й у лівому спектрі проблеми дуже серйозні, несприятливі для нас. Скажімо, недавно газета «Kiev-Post», яка виходить англійською мовою, вмістила дуже цікавий матеріал про нещодавно створену партію КПРС (Комуністичну партію робітників і селян). Газета відверто порушує питання, чи не створено цю партію відомством Є. Марчука? І називає величезну суму, яку нібито вкладено у створення партії. А й насправді, щоб возити областями України сотні «штурмовиків», потрібні великі гроші. Отже, створювалося це вочевидь за чиїмось планом, щоб відірвати наших потенційних прихильників і виборців.

Мабуть, на вибори ітимуть ще й інші партії зі словами «комуністична» у назві. Не думаю також, що буде досягнуто згоди чи вироблено єдину позицію між СПУ та ПСПУ. А соціалісти відверто заявили, що їхнє головне завдання — відібрати наш електорат. Тому лівий фланг нині роздрібнений навіть більше, ніж перед попередніми парламентськими виборами, і це трагедія і для самих лівих, і для виборців. Чесно кажучи, я песимістично дивлюся на можливість все це усунути, тому що люди, які очолюють ці організації, не налаштовані досягнути згоди і виступати єдиним фронтом. І це, звичайно, відіб'ється на результатах виборів.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

Опитування

Попереду Віктор Ющенко

Віктор Ющенко, як і раніше, — найпопулярніший політик в Україні. Згідно з результатами соціологічного опитування, здійсненого в липні центром «Соціополіс», до колишнього прем'єра позитивно ставляться 22,8 відсотка респондентів.

За лідера комуністів Петра Симоненка у позитивному плані висловилися 11,4 відсотка опитаних (у березні — 10,9%), за голову Соцпартії Олександра Мороза — 5,9 відсотка (5,5%).

Порівняно з березнем до десятка лідерів потрапив нинішній Прем'єр-міністр Анатолій Кінах. Його рейтинг — 5,4 відсотка. Рейтинг Президента Леоніда Кучми знизився з 5,4 до 3,8 відсотка.

Бюджет-2002 року буде більш соціальний

У комітетах ВР

У Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та праці, незважаючи на відпустки, триває робота. Минулої сесії парламент затвердив більш як десять підготовлених комітетом законів. Серед них особливе місце займають закони «Про страхові тарифи на загальнообов'язкове соціальне державне страхування», «Про затвердження прожиткового мінімуму на 2001 рік», «Про організацію роботодавців», «Про державні гарантії відновлення заощаджень», «Про погашення заборгованості заробітної плати» та інші.

Нині члени комітету готують законопроекти для розгляду наступною сесією ВР. Розповісти про цю роботу комітету наш кореспондент попросив його голову Валентину Гошовську.

— Комітет уже підготував законопроект про внесення змін до закону про індексацію доходів населення, який треба узгодити з 46-ю статтею Конституції, де основним соціальним показником є прожитковий мінімум. Розроблено законопроекти «Про використання в Україні іноземної робочої сили», про внесення змін до закону «Про професійні спілки», про затвердження державної програми зайнятості населення на 2001—2004 роки. Наступної сесії також розглядатимемо законопроекти про обов'язкове пенсійне страхування, про медичне страхування.

— Чи підтримає комітет урядовий законопроект про обов'язкове пенсійне страхування, який уже втретє подаватиметься на розгляд до ВР?

— Якщо уряд врахує наші пропозиції до основних положень, то обов'язково підтримаємо.

— Уже почалася робота над проектом бюджету-2002 року. Які позиції під час бюджетного процесу обстоюватиме ваш комітет?

— Ми бачимо, що сьогодні виплачуються заробітні плати, пенсії. Тож наше завдання зробити все, щоб бюджет-2002 року був більш соціальний за нинішній. Крім того, необхідно створити центр соціальної експертизи законів при ВР, що вноситься на розгляд до парламенту, бо соціальність цих документів залишатиметься декларативною. Нині склалася така практика, що розробляє бюджет переважно Комітет з питань бюджету. А наш комітет отримує проект, коли важко щось змінити. В результаті, як показала минулорічна практика, більшість малозабезпечених сімей залишилися без державної допомоги.

Записала Юлія ШЕЙКО.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про тимчасове припинення розгляду питань, пов'язаних із змінами в адміністративно-територіальному устрої України, у зв'язку з підготовкою та проведенням Всеукраїнського перепису населення 2001 року

З метою створення належних умов для підготовки та проведення з 5 по 14 грудня 2001 року Всеукраїнського перепису населення Верховна Рада України **постановляє:**

Рекомендувати Верховній Раді Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування та органам виконавчої влади у період з 1 липня 2001 року по 1 липня 2002 року утриматися від прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою України і не вносити на розгляд Верховної Ради України пропозицій з таких питань.

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ.

м. Київ, 11 липня 2001 року.
№ 2646-III.

До Дня незалежності — з гербом і прапором

Чергова сесія Миколаївської облради затвердила герб і прапор області, а також положення про зміст, опис та порядок використання символіки. Герб — це прямокутний щит синього кольору, на якому зображено архієрейську митру на схрещених золотих посохах, а у срібній хвилястій базі — древню амфору. Прапор являє собою прямокутне полотнище, що має три смуги: жовту, білу та синю.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Акції

Безплатно в музей? Хоч щодня!

35-мільйонного відвідувача панорами «Оборона Севастополя 1854 — 1855 років», яким виявився старшина українського військового флоту Дмитро Островський, одразу ощасливили безстроковим квитком на вхід до знаменитого музею.

Його директор Юрій Мазепов, вітаючи, зауважив, що такий пожиттєвий безкоштовний іменний квиток вручається кожному мільйонному відвідувачеві. Щоправда, відлік ведеться не з початку відкриття панорами, а з часу закінчення реставрації в 1954 році. Та й 36-мільйонний рубіж вже не за горами — в Севастополі нині справжнє паломництво відпочивальників і туристів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Актуально

Дешевизна — ознака фальсифікації

Очікуваного нарощування обсягів реалізації продукції Луганського лікеро-горілчаного заводу «Луга-нова» після встановлення мінімальної ціни на горілку не сталося.

Навіть після дооцінки недорогої горілки вона коштує менше за луганську продукцію приблизно на гривню. Як вважає заступник начальника управління торгівлі й побутового обслуговування населення облдержадміністрації Ніна Свистула, головна причина такого становища в тому, що в районах і містах регіону не дотримуються правил торгівлі лікеро-горілчаними виробами. Контрольними органами за короткий термін перевірено 830 підприємств різної форми власності, а також приватних підприємців і в половині з них виявлено порушення. Здебільшого йдеться про фальсифіковану горілку та її продаж за цінами, нижчими за встановлений мінімум. Н. Свистула запевняє, що оптові фірми, які завозять в область дешеву підпільну горілку, вже відомі й з ними працюють відповідні органи.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

 Фотофакт

Фестиваль феєрверків, який відбувається в Ялті, відкрився... феєрверком.

Фото Олександра ЛОБАНОВА (Укрінформ).

 Служба 01

Торф горить улітку

Минулої п'ятниці поблизу села Залісся, що в Бородянському районі Київської області, загорілося близько п'яти гектарів торфовищ. Більшу частину території вже вдалося погасити, повідомили «Голосу України» в Міністерстві з надзвичайних ситуацій.

До ліквідації пожежі залучено аварійно-рятувальні підрозділи окремого київського загону міністерства. З пожежного підрозділу Бородянки задіяно 19 осіб і шість одиниць техніки.

Влас. інф.

 Новини регіону: Одещина

Проект для «Порто-франко»

Ще один інвестиційний проект вартістю 2,3 мільйона доларів США для реалізації на території спеціальної економічної зони «Порто-франко» затвердила експертна рада, що діє при Одеській облдержадміністрації. Згідно з ним у тилу причалів №№ 5 і 6 Одеського морського порту розпочинається спорудження перевантажувального комплексу мастил, що надходитимуть залізницею з підприємств України та Росії, й після відповідних технологічних доробок відправлятимуться танкерами до Болгарії. Інвестором проекту стала болгарська фірма «Приста ойл».

Де найдешевший споживчий кошик?

За останніми оперативними даними, в придунайських містах Ізмаїл та Рені. Різноманітні овочі й фрукти, рибу та м'ясо там можна придбати в півтора чи й у два рази дешевше, ніж на ринках Одеси. Перекупники, які оптом закуповують продовольство в сільських районах, щоб потім зі своїми націнками реалізувати в обласному центрі Придунав'я через солідну відстань — 250—300 кілометрів — не дістають.

В юристи вундеркінд пішов

Наймолодшим студентом Одеси став 13-річний Євген Галчанський, який успішно склав вступні екзамени і зарахований до Одеської національної юридичної академії. До школи Євген пішов, як і всі, у сім років, а ось завершив там навчання раніше від інших, бо програми за деякі класи складав достроково, екстерном.

Нелегали прийшли з Молдови

Поблизу пункту пропуску «Рені-авто» прикордонники затримали групу нелегальних китайських емігрантів — трьох чоловіків і п'ятьох жінок віком до 30 років. Це вже другий за останній час випадок, коли емігранти з Китаю намагаються перетнути кордон з боку Молдови.

Інтернет-шахраїв викрито

Працівники міліції за сприяння інтернет-магазину «Бамбук» затримали в Одесі групу шахраїв, які оплачували замовлення на сайті магазину за допомогою кредитних карток одного з американських банків. З'ясувалося, що картки ці належать громадянам США, які ніколи не відвідували Одеси. Затримані зізналися, що номери карток вони зуміли одержати з одного із американських веб-вузлів.

Георгій ВОРОТНЮК.

■ ***Фотофакт***

Одеса стала п'ятнадцятим обласним центром, який відвідав 54-річний викладач економіки з Полтави Микола Камуз. Велопробіг він присвятив 10-й річниці Незалежності.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Чи почують голос волаючих у пустелі

«НП» районного масштабу

Як уже повідомляв «Голос України», одинадцять керівників сільськогосподарських підприємств Компаніївського району (всього в районі їх — сімнадцять) звернулися до голови Кіровоградської облдержадміністрації, прокурора області та начальника управління СБУ з проханням захистити їх від свавілля голови райдержадміністрації Олексія Медведенка.

«Його поява в районі на вказаній посаді ознаменувалася численними порушеннями, зловживаннями, які компрометують О. Медведенка як державного службовця і людину, підриваючи водночас у людей довіру і повагу до влади як такої. Цей висновок ми зробили на основі великої кількості фактів, які однозначно свідчать: така людина, як О. Медведенко, не має ніякого права залишатися надалі керівником. Він повинен відповісти перед законом і людьми. Все, що робить О. Медведенко, підпорядковане його власній матеріальній вигоді...» — говориться у заявах. Далі йде довгий перелік конкретних «дій», який займає майже три друковані сторінки.

Докладно про факти вимагань та зловживань йдеться у пояснювальних записках на ім'я голови облдержадміністрації Василя Моцного. Звісно, це не доводить вину О. Медведенка, аж поки не буде проведено розслідування компетентними органами (якщо воно буде). Тим паче не можна звинувачувати голову райдержадміністрації у зловживаннях до рішення суду (знову ж таки, якщо суд коли-небудь відбудеться). Але вже сам той факт, що одинадцять керівників сільськогосподарських підприємств наважилися відкрито виступити проти «хазяїна району», не побоялися поставити власноручні підписи під скаргою на нього, свідчить багато про що. В усякому разі, за законами логіки, реакція влади мала б бути миттєвою. Адже ситуація справді — надзвичайна. У розпал жнив дві третини господарств висловили недовіру керівникові району... Та логіка в нашій державі дещо спотворена. Усі названі заяви датуються 7—9 липня. Я зустрівся з «бунтарями» 20 липня. Як мені повідомили, на той час єдиною реакцією голови облдержадміністрації Василя Моцного була вказівка редакторові обласної газети «Народне слово» не поспішати друкувати матеріал про події в Компаніївському районі.

Така реакція (точніше, її відсутність), схоже, встигла посіяти сумніви в бунтівних душах непокірливих керівників. Під час зустрічі було помітно, що дехто починає вагатися і навіть жалкувати з приводу скоєного. І як людей їх можна розуміти. Вони цілком серйозно сприймають погрози про фізичну розправу —мабуть, мають на це підстави. Також бояться репресій з боку обласної влади... Не слід забувати і про те, що тривають жнива, техніки катастрофічно не вистачає, а на допомогу можна розраховувати тільки від органів державної влади...

Мені до останньої миті не називали точки призначення, і та водій, який віз, виконував лише вказівки начальника: куди слід звертати. Врешті-решт опинилися в глухому вибалку в тіні розлогих дерев.

— Мов підпільний обком у роки війни, — пожартував хтось із присутніх і, певне, був недалекий від істини.

Основна тема розмови також цілком відповідала загальній атмосфері: «Слід стерегтися провокаторів і триматися гуртом, бо інакше передавлять по одному...» До мене, як представника преси, прохання було одне, але наполегливе: ні в якому разі не пов'язувати їхні дії з політикою.

— Нам подобається Президент, і ми лояльні до влади. Наша справа — працювати на землі, а не займатися політичними іграми...

До речі, ця думка підкреслюється і в названих зверненнях: «Ми не здивуємося, якщо О. Медведенко, щоб уникнути відповідальності за свої зловживання, буде намагатися виставити ті скарги як начебто спробу якогось політичного реваншу в районі. Це, звичайно, дурниця. Наші звернення подиктовані лише одним: болем за район і його людей, а також за авторитет української влади, яку компрометують такі, як О. Медведенко...»

І такі побоювання швидше за все недаремні. Бо в ситуації, яка склалася, політика лишається чи не єдиним «коником», на якому голова райдержадміністрації зможе вибратися сухим із води.

Варто зазначити, що Олексій Медведенко — особа в області добре відома і про його «кристальну» репутацію писано чимало. Ще п'ять років тому в обласній пресі було кілька непростоунених розгромних матеріалів щодо його діяння на посадах виконуючого обов'язки, а далі — і начальника обласного управління освіти. Здавалося, після цього на його кар'єрі можна ставити великий хрест. Аж ні! Як виявилося, такі люди потрібні нинішній владі...

Як показує дійсність, саме такі дії керівника дуже високо цінуються представниками вищих органів державної влади. І цілком вірогідно, що саме завдяки політичній лояльності О. Медведенка потуги бунтівних керівників сільгосппідприємств так і залишаться ніким не почутим волаянням в пустелі, а сам голова райдержадміністрації вкотре отримає повну індульгенцію...

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до Закону України «Про статус народного депутата України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 3, ст.17; 1994 р., № 34, ст.315, № 40, ст.363; 1995 р., № 34, ст.268, № 35, ст.270; 1997 р., № 35, ст.221, № 50, ст. 303; 1998 р., № 20, ст.105; 1999 р., № 4, ст.35; 2000 р., №48, ст. 408), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ
Про статус народного депутата України

Цей Закон визначає статус (права, обов'язки і відповідальність) народного депутата України у Верховній Раді України та за її межами, встановлює правові і соціальні гарантії здійснення народним депутатом України своїх депутатських повноважень.

Розділ І.
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Народний депутат України

1. Народний депутат України (далі — народний депутат) є обраний відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» представник Українського народу у Верховній Раді України і уповноважений ним протягом строку депутатських повноважень здійснювати повноваження, передбачені Конституцією України та законами України.

2. Народний депутат здійснює свої повноваження на постійній основі.

3. При виконанні своїх повноважень народний депутат керується Конституцією України, законами України та загальновизнаними нормами моралі.

4. Держава гарантує народному депутату забезпечення необхідними умовами для здійснення ним депутатських повноважень.

5. Звання народного депутата із зазначенням порядкового номера скликання Верховної Ради України зберігається за ним довічно, за винятком дострокового припинення повноважень народного депутата відповідно до пунктів 1—4, 6 статті 4 цього Закону.

Стаття 2. Строк повноважень народного депутата України

1. Повноваження народного депутата починаються після складення ним присяги на вірність Україні перед Верховною Радою України з моменту скріплення присяги особистим підписом під її текстом.

Народний депутат не може брати участі у засіданнях Верховної Ради України та її органів, а також здійснювати інші депутатські повноваження до того часу, поки він не скріпить присягу особистим підписом під її текстом. Відмова скласти та підписати присягу має наслідком втрату депутатського мандата.

2. Повноваження народного депутата припиняються з моменту відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання.

Стаття 3. Несумісність депутатського мандата з іншими видами діяльності

1. Народний депутат не має права:

1) бути членом Кабінету Міністрів України, керівником центрального органу виконавчої влади;

2) мати інший представницький мандат чи одночасно бути на державній службі;

3) обіймати посаду міського, сільського, селищного голови;

4) займатися будь-якою, крім депутатської, оплачуваною роботою, за винятком викладацької, наукової та творчої діяльності, а також медичної практики у вільний від виконання обов'язків народного депутата час;

5) залучатись як експерт органами досудового слідства, прокуратури, суду, а також займатися адвокатською діяльністю;

6) входити до складу керівництва, правління чи ради підприємства, установи, організації, що має на меті одержання прибутку.

2. Народний депутат зобов'язаний додержуватись інших вимог та обмежень, які встановлюються законом.

Стаття 4. Дострокове припинення повноважень народного депутата України

Повноваження народного депутата припиняються достроково у разі:

1) особистої письмової заяви про складення депутатських повноважень;

2) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

3) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;

4) припинення його громадянства або виїзду на постійне проживання за межі України;

5) смерті;

6) порушення вимог частини першої статті 3 цього Закону.

Стаття 5. Порядок дострокового припинення повноважень народного депутата України

1. Рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата відповідно до пунктів 1—5 статті 4 цього Закону приймається у десятиденний строк за поданням комітету, до компетенції якого входять питання депутатської етики, більшістю від конституційного складу Верховної Ради України.

2. У разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності повноваження народного депутата припиняються достроково на підставі закону за рішенням суду.

Комітет, до компетенції якого входять питання депутатської етики, розглядає відповідні матеріали і подає висновок Голові Верховної Ради України, який у десятиденний строк звертається до суду або повертає матеріали комітету з обгрунтуванням відмови у зверненні до суду.

Комітет, до компетенції якого входять питання депутатської етики, у разі повернення Головою Верховної Ради України матеріалів з обгрунтуванням відмови у зверненні до суду розглядає їх і у випадку незгоди з ними вносить пропозицію про розгляд цього питання на засіданні Верховної Ради України.

За рішенням Верховної Ради України Голова Верховної Ради України зобов'язаний звернутися до суду для вирішення питання про дострокове припинення повноважень такого народного депутата.

3. У разі дострокового припинення повноважень Верховної Ради України відповідно до Конституції України повноваження народних депутатів припиняються з моменту відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання.

Стаття 6. Діяльність народного депутата України у Верховній Раді України

Народний депутат у порядку, встановленому законом:

1) бере участь у засіданнях Верховної Ради України;

2) бере участь у роботі депутатських фракцій (груп);

3) бере участь у роботі комітетів, тимчасових спеціальних комісій, тимчасових слідчих комісій, утворених Верховною Радою України;

4) виконує доручення Верховної Ради України та її органів;

5) бере участь у роботі над законопроектами, іншими актами Верховної Ради України;

6) бере участь у парламентських слуханнях;

7) звертається із депутатським запитом або депутатським зверненням до Президента України, органів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності у порядку, передбаченому цим Законом і законом про регламент Верховної Ради України.

Стаття 7. Взаємовідносини народного депутата України з виборцями

1. Народний депутат постійно підтримує зв'язки з виборцями у порядку, встановленому законом.

Народні депутати, обрані в одномандатних виборчих округах, зобов'язані підтримувати зв'язок з виборцями своїх округів. Народні депутати, обрані в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, здійснюють зв'язок з виборцями, які мешкають на території України, у порядку персонального представництва, визначеному депутатськими фракціями (групами) Верховної Ради України відповідно до закону.

2. Народний депутат відповідно до закону розглядає звернення виборців, а також від підприємств, установ, організацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, вживає заходів для реалізації їх пропозицій і законних вимог, інформує виборців про свою депутатську діяльність під час особистих зустрічей з ними та через засоби масової інформації.

3. Народний депутат відповідальний за свою депутатську діяльність перед Українським народом як уповноважений ним представник у Верховній Раді України.

Стаття 8. Депутатська етика

1. У своїй діяльності народний депутат повинен дотримуватися загальновизнаних норм моралі; завжди зберігати власну гідність, поважати честь і гідність інших народних депутатів, службових та посадових осіб і громадян; утримуватись від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду України, державу.

2. Неприпустимим є використання народним депутатом свого депутатського мандата всупереч загальновизнаним нормам моралі, правам і свободам людини і громадянина, законним інтересам суспільства і держави.

3. Народний депутат не повинен використовувати депутатський мандат в особистих, зокрема корисливих, цілях.

Стаття 9. Депутатське посвідчення і нагрудний знак народного депутата України

1. Після набуття депутатських повноважень народний депутат одержує депутатське посвідчення та нагрудний знак народного депутата України. Форма депутатського посвідчення затверджується Постановою Верховної Ради України. Нагрудний знак має форму і кольори Державного Прапора України з написом золотистим кольором «НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ».

2. Нагрудним знаком народний депутат користується протягом строку здійснення своїх повноважень.

3. Посвідчення народного депутата має спеціальну вкладку, в якій виписані основні права народного депутата.

4. Після закінчення строку повноважень народний депутат має право користуватися депутатським посвідченням у випадках, передбачених законом.

Розділ II.
ПРАВА НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

Глава 1. Права народного депутата України у Верховній Раді України

Стаття 10. Загальні положення

1. Народний депутат має право ухвального голосу щодо всіх питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.

Кожний народний депутат у Верховній Раді України та її органах, до складу яких його обрано, має один голос.

Народний депутат може брати участь у роботі будь-якого органу Верховної Ради України з правом дорадчого голосу, якщо інше не передбачено законом.

2. Народний депутат реалізує на засіданнях Верховної Ради України та в роботі її органів надані йому права відповідно до Конституції України, цього та інших законів України.

3. Народний депутат бере особисту участь у засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.

4. При опрацюванні і прийнятті законопроектів, постанов та інших актів Верховної Ради України поправки, пропозиції та зауваження, внесені народним депутатом, розглядаються і по них приймаються рішення щодо їх врахування чи відхилення.

5. Народні депутати не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

6. Голосування та позиція, висловлена народним депутатом в роботі Верховної Ради України та її органів, не може бути предметом розгляду у Верховній Раді України та її органах.

Стаття 11. Права народного депутата України на пленарних засіданнях Верховної Ради України

Народний депутат на пленарному засіданні Верховної Ради України має право у порядку, передбаченому законом про регламент Верховної Ради України:

1) обирати і бути обраним на посади Голови Верховної Ради України, Першого заступника і заступника Голови Верховної Ради України;

2) обирати і бути обраним до органів Верховної Ради України;

3) пропонувати питання для розгляду Верховною Радою України або її органами;

4) виступати із законодавчою ініціативою у Верховній Раді України;

5) звертатися із депутатськими запитами, вимагати відповіді на них;

6) брати участь у дебатах, ставити запитання доповідачам, головуючому на засіданні;

7) виступати з обгрунтуванням своїх пропозицій і з мотивів голосування;

8) висловлювати свою думку щодо кожного питання, яке розглядається на засіданні;

9) висловлювати думку щодо кандидатів, які обираються чи призначаються на посади, звільняються з посад Верховною Радою України, а також щодо яких Верховна Рада України надає згоду на призначення і звільнення з посад;

10) порушувати питання про заміну головуючого на пленарному засіданні Верховної Ради України;

11) порушувати питання про довіру складу органів, утворених Верховною Радою України, а також посадовим особам, яких обрано, призначено на посади або щодо призначення на посади яких Верховною Радою України надано згоду у випадках, передбачених Конституцією України;

12) порушувати питання про перевірку діяльності підприємств, установ, організацій, розташованих на території України і щодо яких є дані про порушення ними законодавства України, про створення з цією метою тимчасових слідчих комісій;

13) передавати для внесення до протоколу і стенографічного бюлетеня засідання текст свого виступу, окремої думки, заяви, пропозиції і зауваження з питань, що розглядаються Верховною Радою України.

Народні депутати попередніх скликань, крім тих, повноваження яких припинено достроково у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо них або за рішенням суду у разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата, мають право бути присутніми на відкритих пленарних засіданнях Верховної Ради України на гостьових місцях.

Стаття 12. Право законодавчої ініціативи народного депутата України

1. Народний депутат має право законодавчої ініціативи, яке реалізується у формі внесення до Верховної Ради України:

1) законопроекту;

2) проекту постанови;

3) іншої законодавчої пропозиції.

2. Порядок внесення законопроекту, проекту постанови чи іншої законодавчої пропозиції на розгляд Верховної Ради України та порядок їх розгляду визначаються законом про регламент Верховної Ради України.

Стаття 13. Право народних депутатів України об'єднуватися в депутатські фракції (групи)

1. Народні депутати мають право об'єднуватися в депутатські фракції та депутатські групи.

2. Депутатські фракції (групи) утворюються, реєструються, діють, а також припиняють свою діяльність відповідно до закону про регламент Верховної Ради України та інших законів України.

3. Організація роботи депутатських фракцій (груп) регулюється законами та прийнятим відповідно до них Положенням про депутатську фракцію (групу).

4. Народний депутат має право бути членом лише однієї зареєстрованої депутатської фракції (групи).

5. Народний депутат має право вільно вийти зі складу депутатської фракції (групи).

6. Народний депутат може не входити до жодної зареєстрованої депутатської фракції чи депутатської групи.

7. Народний депутат як член депутатської фракції (групи) має право:

1) обирати та бути обраним до керівних органів депутатської фракції (групи);

2) брати участь у затвердженні Положення про депутатську фракцію (групу);

3) пропонувати питання для розгляду депутатською фракцією (групою);

4) вносити пропозиції до питань, які розглядаються на засіданні депутатської фракції (групи), виступати з обгрунтуванням своїх пропозицій;

5) брати участь в обговоренні будь-якого питання, яке розглядається на засіданні депутатської фракції (групи).

8. Діяльність народного депутата у депутатській фракції (групі) визначається цим Законом, законом про регламент Верховної Ради України та Положенням про депутатську фракцію (групу).

Стаття 14. Права народного депутата України в органах Верховної Ради України

1. Народний депутат за погодженням з відповідною депутатською фракцією (групою) може бути обраний одночасно членом одного комітету Верховної Ради України і тимчасової слідчої чи тимчасової спеціальної комісії.

2. Народний депутат, який не входить до складу депутатських фракцій (груп), може бути обраний членом одного комітету Верховної Ради України за власним бажанням та бути одночасно членом тимчасової слідчої чи тимчасової спеціальної комісії. При цьому Верховна Рада України забезпечує пропорційне обрання народних депутатів до складу відповідних комітетів.

3. Порядок здійснення повноважень народних депутатів в органах Верховної Ради України визначається Конституцією України, цим та іншими законами України.

4. Народний депутат, який є членом комітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України, має право:

1) вносити пропозиції про розгляд на засіданнях відповідного комітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії будь-якого питання, що належить до їх компетенції, а також брати участь в обговоренні питань, що вносяться на розгляд комітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії.

Кожна внесена народним депутатом пропозиція на його вимогу має бути проголосована на засіданні відповідного комітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України;

2) народний депутат має право отримувати від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій допомогу, необхідну для роботи у складі тимчасових спеціальних чи тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України;

3) викласти свою окрему думку як додаток до рішення комітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України.

Стаття 15. Право народного депутата України на депутатський запит

1. Народний депутат має право на сесії Верховної Ради України звернутися із запитом до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

2. Депутатський запит — це вимога народного депутата, народних депутатів чи комітету Верховної Ради України, яка заявляється на сесії Верховної Ради України до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керів-

ників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

3. Депутатський запит вноситься у письмовій формі народним депутатом, а у випадку, передбаченому пунктом 34 частини першої статті 85 Конституції України, також на вимогу групи народних депутатів чи комітету Верховної Ради України, і розглядається на засіданні Верховної Ради України.

4. Верховна Рада України приймає рішення про направлення депутатського запиту відповідному органу або посадовій особі, до яких його звернуто, однією п'ятою від її конституційного складу.

Рішення про направлення запиту до Президента України на вимогу народного депутата, групи народних депутатів чи комітету Верховної Ради України має бути попередньо підтримане не менш як однією третиною від конституційного складу Верховної Ради України.

5. Президент України, керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, до яких звернуто запит, зобов'язані повідомити народного депутата, групу народних депутатів, комітет Верховної Ради України у письмовій формі про результати розгляду його (їх) запиту у п'ятнадцятиденний строк з дня його одержання або в інший, встановлений Верховною Радою України, строк.

Якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений строк, Президент України, керівник відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, до якого звернуто запит, зобов'язаний письмово повідомити про це Голову Верховної Ради України та народного депутата, групу народних депутатів, комітет Верховної Ради України, який вніс (які внесли) запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати одного місяця після одержання запиту.

6. Народний депутат має право брати безпосередньо участь у розгляді внесеного ним запиту керівником органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації.

7. На вимогу народного депутата керівник органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, якому адресовано запит, зобов'язаний повідомити народному депутатові про день розгляду порушених у запиті питань завчасно, але не пізніше ніж за три дні до їх розгляду.

8. Відповідь на депутатський запит, внесений народним депутатом, надається відповідно Голові Верховної Ради України і народному депутату, який його вніс. Відповідь на депутатський запит, внесений групою народних депутатів, комітетом Верховної Ради України, надається відповідно Голові Верховної Ради України і народному депутату, підпис якого під запитом значиться першим, голові комітету Верховної Ради України. Відповідь надається в обов'язковому порядку і безпосередньо тим органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, до якого було направлено запит, за підписом його керівника чи посадової особи, керівником підприємства, установи та організації, об'єднання громадян, на ім'я яких було направлено запит.

9. Народний депутат, представник групи народних депутатів, комітет Верховної Ради України мають право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит. По відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення, якщо на ньому наполягає не менше однієї п'ятої від конституційного складу Верховної Ради України.

10. При обговоренні відповіді на депутатський запит на засіданні Верховної Ради України повинні бути присутні у порядку, встановленому законом про регламент Верховної Ради України, керівники, до яких звернуто запит. Вони можуть уповноважувати інших осіб бути присутніми при обговоренні відповіді на запит лише у виняткових випадках із вмотивованим обгрунтуванням.

11. За результатами обговорення відповіді на депутатський запит Верховна Рада України приймає відповідне рішення.

Стаття 16. Право народного депутата України на депутатське звернення

1. Народний депутат має право на депутатське звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності та підпорядкування, об'єднань громадян з питань, пов'язаних з депутатською діяльністю, і брати участь у розгляді порушених ним питань.

Депутатське звернення — викладена в письмовій формі пропозиція народного депутата, звернена до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян здійснити певні дії, дати офіційне роз'яснення чи викласти позицію з питань, віднесених до їх компетенції.

2. Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян, яким адресовано депутатське звернення, зобов'язані протягом 10 днів з моменту його одержання розглянути і дати письмову відповідь. У разі неможливості розгляду звернення народного депутата у визначений строк його повідомляють про це офіційним листом з викладенням причин продовження строку розгляду. Строк розгляду депутатського звернення, з урахуванням продовження, не може перевищувати 30 днів з моменту його одержання.

3. Народний депутат, який направив звернення, може бути присутнім при його розгляді, про що він повідомляє відповідний орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян, яким адресовано депутатське звернення. Посадова особа, відповідальна за розгляд звернення народного депутата, зобов'язана завчасно, але не пізніше ніж за день повідомити народного депутата про час і місце розгляду звернення.

4. Вмотивована відповідь на депутатське звернення повинна бути надіслана народному депутату не пізніш як на другий день після розгляду звернення. Відповідь надається в обов'язковому порядку і безпосередньо тим органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, до якого було направлено звернення, за підписом його керівника чи посадової особи, керівником підприємства, установи та організації, об'єднання громадян.

Глава 2. Права народного депутата України у взаємовідносинах із органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, об'єднаннями громадян України та іноземних держав

Стаття 17. Права народного депутата України у взаємовідносинах із органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, об'єднаннями громадян України та іноземних держав

1. Народний депутат, який не має спеціальних повноважень на представництво Верховної Ради України, має право вступати у відносини з посадовими особами і державними органами іноземних держав лише від свого імені.

У відносинах з посадовими особами, державними органами і громадянами іноземних держав народний депутат має право захищати незалежність та суверенітет, інтереси України, її громадян і не завдавати своїми вчинками шкоди Україні, її громадянам.

2. Народний депутат користується правом невідкладного прийому з питань депутатської діяльності керівниками та іншими посадовими особами розташованих на території України органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, громадських організацій і політичних партій.

3. Народний депутат діючого скликання при пред'явленні посвідчення народного депутата України користується правом безперешкодно відвідувати органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також правом безперешкодного доступу на всі підприємства, в установи та організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форм власності, режиму секретності. Вимоги про пред'явлення чи оформлення інших документів, а також особистий огляд народного депутата, огляд та перевірка його речей забороняються, якщо інше не встановлено законом.

4. Народний депутат має право порушувати у Верховній Раді України або її органах питання про необхідність проведення перевірок додержання законів органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та об'єднаннями громадян, розташованими на території України, чи їх посадовими особами, про проведення розслідувань з питань, що становлять суспільний інтерес, та брати участь у таких розслідуваннях в порядку, встановленому законом.

5. Народний депутат як представник державної влади у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, та інших порушень законності має право на місці вимагати негайного припинення порушення або звертатися з вимогою до відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ та організацій припинити такі порушення. У разі порушення законності народний депутат може звернутися з депутатським зверненням до відповідних посадових осіб правоохоронних органів чи органів виконавчої влади, що здійснюють державний контроль у відповідній галузі.

Посадові особи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій, а також працівники правоохоронних органів, до яких звернуто вимогу народного депутата про припинення порушення законності, зобов'язані негайно вжити заходів щодо усунення порушення, а за необхідності — притягнути винних до відповідальності з наступним інформуванням про це народного депутата. У разі невжиття заходів щодо усунення порушення посадові особи несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність у встановленому законом порядку.

6. Народний депутат має право брати участь у розгляді в органах державної влади і органах місцевого самоврядування пропозицій та вимог виборців, інших питань, пов'язаних із здійсненням депутатських повноважень.

7. Народний депутат має право брати участь з правом дорадчого голосу у роботі сесій сільських, селищних, міських, районних у містах (в містах з районним поділом), районних і обласних рад та засіданнях їх органів.

8. Народний депутат має право у разі необхідності залучати до участі у розгляді пропозицій, заяв і скарг, які надійшли на його ім'я, а також у прийомі громадян посадових осіб органів державної влади і органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій. Керівник органу державної влади чи органу місцевого самоврядування зобов'язаний бути присутнім на прийомі народного депутата особисто або уповноважити на це замість себе іншу посадову особу за погодженням з народним депутатом.

9. Народний депутат має право одержати інформацію з питань, пов'язаних із здійсненням ним депутатських повноважень, від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які зобов'язані надати йому таку інформацію в порядку та строки, визначені цим Законом.

10. Народний депутат має право зустрічатися з виборцями, колективами підприємств, установ та організацій, об'єднаннями громадян, у чому йому повинні невідкладно сприяти їх керівники.

11. Народний депутат має також інші права, передбачені Конституцією України та законами України.

Глава 3. Права народного депутата України у взаємовідносинах із засобами масової інформації, на забезпечення інформацією та на її використання

Стаття 18. Права народного депутата України у взаємовідносинах із засобами масової інформації

1. Народний депутат має право виступу з питань його депутатської діяльності не рідше одного разу в місяць у друкованих засобах масової інформації, на радіо (до 10 хвилин в місяць) та телебаченні (до 20 хвилин в місяць), безкоштовно, засновником (співзасновником) яких виступають органи державної влади, організації або установи, що фінансуються повністю або частково за рахунок коштів державного бюджету. Редакції газет, засновниками яких виступають органи державної влади, зобов'язані публікувати подані народним депутатом матеріали не рідше одного разу на місяць обсягом до 1/16 загальної газетної площі.

2. Редагування поданих народним депутатом матеріалів без його погодження не допускається. Народний депутат подає матеріали у підготовленому до друку вигляді: статті, коментарю, інтерв'ю тощо.

3. Друковані та аудіовізуальні засоби масової інформації засновником (співзасновником) яких виступають органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, організації або установи, що фінансуються повністю або частково за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету, зобов'язані безкоштовно давати оголошення про зустріч виборців з народним депутатом і забезпечують висвітлення зустрічей народного депутата з виборцями, а також надають народному депутату не менше 15 хвилин ефірного часу на місяць для звіту перед виборцями.

4. Друковані засоби масової інформації регіональної та місцевої сфери розповсюдження в одномандатному виборчому окрузі народного депутата, засновником (співзасновником) яких виступають органи державної влади, організації або установи, що фінансуються повністю або частково за рахунок коштів державного бюджету, зобов'язані публікувати подані народним депутатом авторські матеріали не рідше одного разу на місяць обсягом до 1/16 загальної газетної площі.

Друковані засоби масової інформації регіональної та місцевої сфери розповсюдження на території області, закріпленої за народним депутатом, обраним у багатомандатному виборчому окрузі, депутатською фракцією (групою), до якої він належить, засновником (співзасновником) яких виступають органи державної влади, організації або установи, що фінансуються повністю або частково за рахунок коштів державного бюджету, зобов'язані публікувати подані народним депутатом авторські матеріали не рідше одного разу на місяць обсягом до 1/16 загальної газетної площі.

Стаття 19. Права народного депутата України на забезпечення інформацією та на її використання

1. Апарат Верховної Ради України зобов'язаний забезпечити народного депутата актами Верховної Ради України, а на вимогу народного депутата також актами Президента України, нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України та інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями Конституційного Суду України, Верховного Суду України, офіційними матеріалами Рахункової палати і Центральної виборчої комісії. Органи влади Автономної Республіки Крим, органи державної влади та органи місцевого самоврядування при зверненні народного депутата зобов'язані надати йому офіційні матеріали щодо своєї діяльності.

2. На вимогу народного депутата посадові особи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій зобов'язані забезпечити його консультаціями відповідних фахівців з питань депутатської діяльності і надати невідкладно, а за відсутності такої можливості — не пізніш як у п'ятиденний строк, необхідні інформацію і документацію.

3. Народний депутат має право знайомитися з будь-якою конфіденційною та таємною інформацією з питань депутатської діяльності.

Доступ до державної таємниці усіх ступенів секретності надається після взяття народним депутатом письмового зобов'язання щодо збереження державної таємниці.

4. Апарат Верховної Ради України, виконавчі органи органів місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, правоохоронні органи з питань, які віднесені до їх компетенції, зобов'язані забезпечити народному депутату безоплатну допомогу з правових питань, що виникають у зв'язку з виконанням його депутатських повноважень.

5. Народний депутат не зобов'язаний повідомляти про джерело інформації, яку він використовує.

6. Народний депутат має право використовувати лише для виконання своїх повноважень інформацію, яка становить державну таємницю і стала йому відомою під час їх виконання.

7. Народний депутат не може розголошувати інформацію, яка стала йому відомою під час здійснення депутатських повноважень, якщо ця інформація:

була йому надана під час підготовки чи розгляду питань, що були розглянуті на закритих засіданнях Верховної Ради України та її органів;

є конфіденційною чи таємною відповідно до закону і стала йому відомою у зв'язку з виконанням депутатських повноважень.

Глава 4. Гарантії трудових прав народного депутата України при виконанні депутатських повноважень та після їх припинення

Стаття 20. Гарантії трудових прав народного депутата України

1. Гарантії трудових прав народного депутата встановлюються Конституцією України, цим Законом, Кодексом законів про працю України, іншими законами України.

2. Час роботи народного депутата у Верховній Раді України зараховується до стажу державної служби, а також зараховується до його загального і безперервного стажу роботи, стажу роботи (служби) за спеціальністю, стажу роботи, який дає право на встановлення процентних надбавок до заробітної плати та одержання одноразової винагороди за вислугу років (за стаж роботи за спеціальністю на даному підприємстві), процентної надбавки за вислугу років, виплату винагороди за підсумками роботи.

У день відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання народним депутатам попереднього скликання Головою Верховної Ради України попереднього скликання присвоюється перша категорія, перший ранг державного службовця, крім тих народних депутатів, повноваження яких були припинені достроково відповідно до статті 4 цього Закону.

3. До загального і безперервного стажу роботи (служби) за спеціальністю, за якою народний депутат працював до його звільнення від виробничих або службових обов'язків, зараховується і той час, коли колишній народний депутат тимчасово не працював у зв'язку з неможливістю надати йому попередню або рівноцінну роботу (посаду) безпосередньо після закінчення строку його повноважень.

4. Народному депутату після закінчення строку його повноважень, а також у разі дострокового їх припинення за особистою заявою про складення ним депутатських повноважень надається попередня робота (посада), а в разі неможливості цього — він зараховується до резерву кадрів Головного управління державної служби України.

5. Верховна Рада України забезпечує колишньому народному депутату безпосередньо після закінчення строку його повноважень, на період його працевлаштування, виплату матеріальної допомоги у розмірі заробітної плати з урахуванням всіх доплат та надбавок, яку отримують працюючі народні депутати, але не більше одного року, а в разі навчання чи перекваліфікації — не більше двох років після закінчення строку повноважень народного депутата. У разі неможливості працевлаштування після зазначеного строку за колишнім народним депутатом зберігається виплата матеріальної допомоги у розмірі 50 відсотків заробітної плати з урахуванням всіх доплат та надбавок, яку отримують працюючі народні депутати, до досягнення ним пенсійного віку за умови, що трудовий стаж його перевищує 25 років для чоловіків і 20 років для жінок.

Порядок проведення зазначених виплат визначається Верховною Радою України.

6. Народний депутат, який є військовослужбовцем, атестованим працівником органів Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, органів і установ виконання покарань, інших правоохоронних органів, на строк виконання депутатських повноважень прикомандировується до Верховної Ради України із залишенням на строк виконання депутатських повноважень на службі в зазначених органах і установах. Після закінчення повноважень народного депутата він направляється в установленому порядку в розпорядження відповідних органів і установ для подальшого проходження служби на попередній або, за його згодою, на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді.

Час роботи у Верховній Раді України поширюється на строки присвоєння військових та спеціальних звань.

При досягненні народним депутатом під час строку його депутатських повноважень віку або вислуги років, встановлених законом про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, він має право на пенсію, що обчислюється, виходячи із заробітку працюючого народного депутата.

7. З працівником, якого в порядку заміщення взято на посаду, що її займав народний депутат, укладається строковий трудовий договір; цей договір розривається при поверненні народного депутата на роботу, але не пізніш як через три місяці після припинення повноважень народного депутата.

8. Народному депутату надається щорічна оплачувана відпустка у міжсесійний період тривалістю 45 календарних днів з виплатою матеріальної допомоги на оздоровлення у розмірі подвійної місячної заробітної плати.

9. Дружина (чоловік) народного депутата діючого скликання, у разі її (його) переїзду на проживання до міста Києва, за її (його) бажанням звільняється із свого місця роботи і повертається на нього у порядку переведення. Державна служба зайнятості першочергово пропонує їм рівноцінну роботу (службу).

10. Витрати, пов'язані з переїздом на роботу у Верховну Раду України і поверненням на попереднє місце роботи або переїздом за призначенням в іншу місцевість, відшкодовуються народному депутату за нормами чинного законодавства для категорії працівників, запрошених на роботу.

11. Дружині (чоловіку) народного депутата, звільненій (звільненому) у зв'язку з переїздом народного депутата для виконання депутатських повноважень у Верховній Раді України, у разі непрацевлаштування її (його) за місцем проживання чоловіка (дружини) перерва в роботі зараховується до загального і безперервного стажу роботи (служби). На вказаний період за дружиною (чоловіком) народного депутата зберігається місце роботи (служби), стаж роботи (служби) за спеціальністю, стаж роботи (служби), що дає право на встановлення процентних надбавок до заробітної плати, процентних надбавок і одержання виплат за вислугу років (за стаж роботи за спеціальністю на даному підприємстві), на виплату винагороди за результатами роботи підприємств, установ і організацій за рік, а також стаж роботи, що дає право на пенсію на пільгових умовах і у пільгових розмірах, якщо ця особа на момент переїзду не менше півроку займала посаду або працювала за професією, що передбачає такі пільги.

Якщо протягом трьох місяців після закінчення строку депутатських повноважень народний депутат змінив місце постійного проживання, то державна служба зайнятості першочергово пропонує його дружині (чоловіку) рівноцінну роботу (службу) за її (його) бажанням і згодою.

12. При досягненні встановленого законом пенсійного віку за наявності трудового стажу для чоловіків — не менше 25 років, для жінок — не менше 20 років, а також у разі визнання інвалідом I або II групи народному депутату призначається пенсія в розмірі 80 відсотків місячної заробітної плати нині працюючого народного депутата з урахуванням всіх доплат та надбавок до посадового окладу. Нарахування пенсій здійснюється із суми, що складається з посадового окладу з урахуванням всіх доплат та надбавок працюючого народного депутата на момент призначення пенсії. За кожний повний рік роботи понад 25 років для чоловіків і 20 років для жінок пенсія за віком та по інвалідності збільшується на один відсоток наведеного вище заробітку, але не більше ніж до 90 (включно) відсотків зазначеного заробітку, без обмеження граничного розміру пенсії.

Пенсія народному депутату виплачується в повному розмірі незалежно від його заробітку (прибутку), одержуваного після виходу на пенсію. У разі виходу на пенсію народному депутату виплачується грошова допомога в розмірі 12 місячних посадових окладів працюючого народного депутата за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

У випадку смерті народного депутата призначається пенсія у разі втрати годувальника непрацездатним членам сім'ї, які були на його утриманні, за їх заявою (при цьому дітям пенсія призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника) у розмірі 70 відсотків заробітної плати працюючого народного депутата з урахуванням всіх доплат та надбавок до посадового окладу на одного непрацездатного члена сім'ї та 90 відсотків — на двох і більше членів сім'ї на день звернення за пенсією за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Народному депутату, який вийшов на пенсію, надається право безоплатного проїзду на території України один раз на рік (у прямому і зворотному напрямках) залізничним, водним, повітряним або автомобільним міжміським транспортом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Ці положення не поширюються на народного депутата, повноваження якого припинено достроково у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо нього або за рішенням суду у разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата.

Після закінчення строку депутатських повноважень народному депутату, який має трудовий стаж, необхідний для призначення пенсії за віком, за його бажанням може бути достроково призначено пенсію, але не раніше ніж за два роки до встановленого законом пенсійного віку.

У разі зміни розміру заробітної плати працюючим народним депутатам України відповідно здійснюється перерахунок раніше призначених пенсій. Перерахунок пенсій здійснюється із суми, що складається з посадового окладу з урахуванням всіх доплат та надбавок працюючого народного депутата на момент виникнення права на перерахунок пенсій і провадиться з першого числа місяця, що йде за місяцем, в якому настали зазначені обставини.

13. За народним депутатом, строк повноважень якого закінчився, зберігається безкоштовне медичне обслуговування, забезпечення путівками для лікування, встановлені для народних депутатів, а після виходу на пенсію він забезпечується транспортом для поїздки в лікарню, поліклініку при ліміті використання автомобіля не більше десяти годин на місяць за рахунок бюджетних коштів, передбачених законом про Державний бюджет України.

Це положення не поширюється на колишнього народного депутата, повноваження якого припинено достроково у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо нього або за рішенням суду у разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата.

14. За народним депутатом зберігаються кваліфікаційні категорії, розряди, класні чини на період роботи у Верховній Раді України. Кваліфікаційна атестація проводиться у відповідні строки з виключенням з них періоду роботи у Верховній Раді України.

15. Народні депутати нового скликання разом з народними депутатами попередніх скликань можуть об'єднуватися в Асоціацію народних депутатів України, метою якої є сприяння парламенту і його комітетам у підготовці законодавчих актів, проведенні просвітницької роботи у сфері законодавства та історії українського парламентаризму, захист інтересів народних депутатів.

16. У разі смерті народного депутата Верховна Рада України, місцеві органи виконавчої влади надають необхідну допомогу у його похованні незалежно від того, депутатом якого скликання він був.

17. Положення частин другої, третьої, п'ятої, шостої, одинадцятої, дванадцятої, тринадцятої, чотирнадцятої, п'ятнадцятої, шістнадцятої цієї статті поширюються також на народних депутатів України починаючи з першого скликання.

Стаття 21. Права народного депутата України в разі дострокового припинення повноважень Верховної Ради України

1. У разі дострокового припинення повноважень Верховної Ради України народний депутат має право на отримання одноразової грошової допомоги у трикратному розмірі його місячної заробітної плати на день припинення депутатських повноважень.

2. Народному депутату та членам сім'ї, які проживають разом з ним і перебувають на день розпуску Верховної Ради України поза межами їх постійного місця проживання, забезпечується безкоштовний проїзд і безкоштовний провіз належного їм майна до постійного місця проживання народного депутата.

Глава 5. Право народного депутата України при поселенні в готель та на транспортне забезпечення

Стаття 22. Право народного депутата України на першочергове поселення в готель

Народний депутат має право в усіх населених пунктах України на одержання від адміністрації готелю, незалежно від відомчої підпорядкованості, позачергово окремого номера. Це право також поширюється на особу, що супроводжує народного депутата, зазначену у його посвідченні на відрядження.

Стаття 23. Право народного депутата України на транспортне забезпечення

1. Народний депутат на території України користується правом позачергового отримання проїзних документів. Квиткові каси автовокзалів і автостанцій міжміських чи приміських сполучень, залізничних вокзалів і станцій, морських вокзалів (портів), річкових вокзалів і пристаней (як добового, так і попереднього продажу), агентства цивільної авіації або аеропорти зобов'язані поза чергою надати відповідно місце у автобусі, спальному або м'якому вагоні поїзда, в каюті першого або другого класу пасажирського судна, на річкових суднах усіх категорій, в бізнес-класі салону літака. Це право поширюється також на особу, яка супроводжує народного депутата, зазначену у його посвідченні на відрядження.

Квитки на літак видаються народному депутату не пізніш як за добу до відльоту. На всіх інших видах транспорту бронювання місць для народних депутатів припиняється за годину до відправлення транспортного засобу.

2. Народний депутат на території України користується правом безоплатного проїзду на всіх залізничних, автомобільних, повітряних, водних внутрішніх шляхах сполучення, а також на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі). Це право поширюється також на особу, яка супроводжує народного депутата — інваліда I групи.

Проїзд народного депутата здійснюється за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

3. Проїзд народного депутата у приміських поїздах здійснюється за посвідченням народного депутата.

4. Народний депутат на території України має право безкоштовного користування залами офіційних делегацій аеропортів та аеровокзалів, залізничних вокзалів і станцій, морських та річкових вокзалів і портів. Це право поширюється на особу, яка супроводжує народного депутата —інваліда I групи, а також на членів сім'ї народного депутата (дружину, чоловіка, дітей, батьків), у разі якщо вони перебувають у зазначених залах разом із народним депутатом.

5. Народний депутат має право на безкоштовний провіз ручного багажу в межах норм провозу ручного багажу, що діють на кожному виді транспорту.

6. Народний депутат має право на безкоштовне паркування автомобіля, яким він користується, на всій території України.

7. Народний депутат забезпечується безкоштовно місцем для стоянки одного автомобіля на стоянках Верховної Ради України.

8. Для вирішення питань, пов'язаних із здійсненням депутатських повноважень у межах міста Києва, народним депутатам надається автотранспорт Верховної Ради України.

Розділ III. ОБОВ'ЯЗКИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

Стаття 24. Обов'язки народного депутата України

Народний депутат зобов'язаний:

1) дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави;

2) додержуватися вимог Конституції України, цього Закону, закону про регламент Верховної Ради України та інших законів України, додержуватися присяги народного депутата України;

3) бути присутнім та особисто брати участь у засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано;

4) особисто брати участь у голосуванні з питань, що розглядаються Верховною Радою України та її органами;

5) виконувати доручення Верховної Ради України, відповідного комітету, депутатської фракції (групи), тимчасової спеціальної або тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України, до складу яких його обрано;

6) інформувати Верховну Раду України та її органи, до складу яких його обрано, про виконання доручень Верховної Ради України та її органів;

7) додержуватись вимог трудової дисципліни та норм депутатської етики;

8) як член депутатської фракції (групи):

додержуватись вимог Положення про депутатську фракцію (групу);

виконувати функції, закріплені Положенням про депутатську фракцію (групу), відповідно до цього Закону, закону про регламент Верховної Ради України та інших законів України;

представляти інтереси депутатської фракції (групи) у комітеті, тимчасовій спеціальній або тимчасовій слідчій комісії, до складу яких його обрано;

9) як член комітету, тимчасової спеціальної або тимчасової слідчої комісії:

бути присутнім на засіданнях комітету, підкомітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії, до складу яких його обрано, та брати участь у їх роботі;

додержуватись порядку та норм депутатської етики на засіданнях комітету, його підкомітетів, тимчасової спеціальної або тимчасової слідчої комісії та робочих груп органів Верховної Ради України;

виконувати доручення комітету, підкомітету, тимчасової спеціальної чи тимчасової слідчої комісії, визначені їх рішеннями;

10) завчасно повідомляти про неможливість бути присутнім на засіданні Верховної Ради України чи її органів керівників цих органів;

11) постійно підтримувати зв'язки з виборцями, вивчати громадську думку, потреби і запити населення, а у разі необхідності повідомляти про них Верховну Раду України та її органи, вносити пропозиції та вживати в межах своїх повноважень заходи щодо їх врахування в роботі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій;

12) інформувати виборців про свою депутатську діяльність через засоби масової інформації, на зборах виборців періодично, але не рідше двох разів на рік;

13) розглядати звернення виборців відповідно до вимог та в порядку, встановленому Законом України «Про звернення громадян».

Народний депутат розглядає всі одержані ним пропозиції, заяви та скарги виборців, узагальнює їх, за необхідності вносить відповідні пропозиції до Верховної Ради України та її органів, а також до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

У разі необхідності народний депутат надсилає пропозиції, заяви та скарги громадян органам державної влади, органам місцевого самоврядування та їх посадовим особам, установам та організаціям, до повноважень яких входить розгляд звернень громадян чи вирішення порушених у них питань по суті. Про результати розгляду пропозицій, заяв та скарг громадян органи та посадові особи зобов'язані повідомити громадянина, від якого надійшло звернення, і народного депутата у терміни, встановлені Законом України «Про звернення громадян»;

14) проводити особистий прийом громадян у дні, визначені Верховною Радою України для роботи з виборцями.

У випадку залучення до участі у розгляді пропозицій, заяв і скарг, а також у прийомі громадян посадових осіб органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій не пізніш як за три дні до початку прийому народний депутат повідомляє їх про час і місце проведення прийому, а також про орієнтовне коло питань, які мають розглядатися на прийомі;

15) здійснювати безпосередньо або із залученням своїх помічників-консультантів, представників громадськості контроль за розглядом в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях пропозицій, заяв та скарг громадян, які надійшли на його ім'я;

16) використовувати депутатські бланки лише для офіційних запитів, звернень та листів, які підписуються ним власноручно.

Стаття 25. Декларування доходів та майна народного депутата України

Народний депутат зобов'язаний при оформленні на роботу у Верховну Раду України, а потім щорічно протягом здійснення своїх повноважень, але не пізніше 1 березня року наступного за звітним фінансовим роком подавати до органів податкової служби України відомості про доходи та зобов'язання фінансового характеру, в тому числі і за кордоном, щодо себе і членів своєї сім'ї (дружина, чоловік, батьки, повнолітні діти), а також відомості про належні йому та членам його сім'ї (дружина, чоловік, батьки, повнолітні діти) нерухоме та цінне рухоме майно, вклади у банках і цінні папери.

Розділ IV. ОСНОВНІ ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Стаття 26. Непорушність повноважень народного депутата України

1. Ніхто не має права обмежувати повноваження народного депутата, крім випадків, передбачених Конституцією України, цим та іншими законами України.

2. Повноваження народного депутата та його конституційні права і свободи не можуть бути обмежені в умовах воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

3. Держава гарантує народному депутату необхідні умови для ефективного здійснення ним депутатських повноважень. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності та їх підпорядкування, забезпечують умови для здійснення народним депутатом своїх повноважень у межах та в порядку, визначених Конституцією України, цим та іншими законами України, а громадські організації та політичні партії можуть сприяти йому в цьому.

Стаття 27. Недоторканність народного депутата України

1. Народному депутату гарантується депутатська недоторканність на весь строк здійснення депутатських повноважень. Народний депутат не може бути без згоди Верховної Ради України притягнутий до кримінальної відповідальності, затриманий чи заарештований.

2. Обшук, затримання народного депутата чи огляд особистих речей і багажу, транспорту, жилого чи службового приміщення народного депутата, а також порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції та застосування інших заходів, що відповідно до закону обмежують права і свободи народного депутата, допускаються лише у разі, коли Верховною Радою України надано згоду на притягнення його до кримінальної відповідальності, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо.

3. Особливості порядку притягнення народного депутата до відповідальності визначаються Конституцією України, цим Законом та законом про регламент Верховної Ради України.

Стаття 28. Забезпечення народному депутату України умов для виконання депутатських повноважень

1. Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник забезпечуються приміщенням для проведення офіційних заходів, транспортом, секретаріатом, охороною, а також коштами на представницькі цілі, які не перевищують 40 відсотків відповідного посадового окладу.

2. Для роботи з виборцями народному депутату Верховною Радою України встановлюються щомісячно відповідні дні у визначеному порядку.

3. Народний депутат на строк виконання депутатських повноважень забезпечується окремим технічно обладнаним службовим кабінетом у приміщеннях Верховної Ради України з розташуванням у ньому постійного робочого місця його помічника-консультанта.

Службовий кабінет народного депутата повинен бути обладнаний персональним комп'ютером з підключенням його до інформаційних мереж та наданням адреси електронної пошти.

4. Управління державної охорони України разом з органами Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України (в межах їх повноважень) забезпечує безпеку народному депутату при виконанні ним депутатських повноважень, а також за місцем його проживання та членів його сім'ї у порядку, встановленому законом.

5. Народному депутату, обраному в одномандатному виборчому окрузі, на строк виконання його депутатських повноважень місцеві органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, в управлінні яких знаходиться відповідно державна власність чи комунальна власність територіальної громади на території відповідного виборчого округу, зобов'язані надати окреме технічно обладнане службове приміщення з розташуванням у ньому постійного робочого місця помічника-консультанта народного депутата з наступним відшкодуванням витрат в установлених межах і за рахунок

бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Народному депутату, обраному в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, місцеві органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, в управлінні яких знаходиться відповідно державна власність чи комунальна власність територіальної громади, надають окреме технічно обладнане службове приміщення в обласному центрі або (за заявою народного депутата) в районах, містах області, яка закріплена за народним депутатом депутатською фракцією (групою), з розташуванням у ньому постійного робочого місця помічника-консультанта народного депутата з наступним відшкодуванням витрат в установлених межах і за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Розмір витрат на утримання службового приміщення, придбання необхідного технічного обладнання визначається щорічно Верховною Радою України виходячи з розміру бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України за поданням комітетів Верховної Ради України, до компетенції яких входять питання забезпечення діяльності народних депутатів та державного будівництва і місцевого самоврядування.

Керівник органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, до якого письмово звернувся народний депутат щодо виділення йому службового приміщення, несе відповідальність за неналежне виконання цього Закону по створенню умов для здійснення повноважень народного депутата.

6. У межах виконання депутатських повноважень народний депутат має право безперешкодно і безкоштовно скористатись урядовим та іншими видами зв'язку, які є у наявності в органів державної влади та органів місцевого самоврядування чи підприємства, установи та організації.

7. Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, а також їх посадові особи зобов'язані сприяти організації звітів народних депутатів та їх зустрічей з виборцями. З цією метою відповідна місцева державна адміністрація, орган місцевого самоврядування надає безоплатно окреме пристосоване приміщення, обладнане засобами зв'язку, завчасно сповіщає виборців про час та місце звіту або зустрічі, інформує про це місцеві засоби масової інформації.

8. Витрати, пов'язані з організацією та проведенням зустрічей народного депутата з виборцями та звітів народних депутатів, здійснюються за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Стаття 29. Звільнення народного депутата України від призову на військову службу або збори

Народний депутат на строк виконання своїх повноважень звільняється від призову на військову або альтернативну (невійськову) службу, а також від призову на навчальні (або перевірні) та спеціальні збори.

Стаття 30. Державне страхування народного депутата України

1. Життя і здоров'я народного депутата підлягають обов'язковому державному страхуванню за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України на суму десятирічного грошового утримання народного депутата.

Народні депутати вважаються застрахованими на випадок загибелі (смерті) або втрати працездатності в період строку повноважень, а також після припинення повноважень на випадок насильницької смерті, каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я, вчиненого щодо народних депутатів у зв'язку з їх попередньою депутатською діяльністю.

2. Страховик виплачує страхові суми:

у разі загибелі (смерті) народного депутата спадкоємцям — у розмірі десятирічного грошового утримання народного депутата на день виплати страхової суми;

у разі втрати народним депутатом працездатності внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я — у розмірі залежно від ступеня втрати працездатності, що визначається у відсотках від десятирічного грошового утримання народного депутата на день встановлення втрати працездатності.

Народному депутату щомісячно за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України виплачується компенсація у розмірі різниці між втраченим заробітком і призначеною пенсією без урахування одноразової страхової суми.

Виплата страхових сум у зв'язку із загибеллю (смертю) народного депутата або втратою ним працездатності провадиться за вирахуванням раніше виплачених страхових сум за цей самий страховий випадок. При цьому страхова сума виплачується незалежно від виплат за іншими видами державного соціального страхування та виплат соціального забезпечення у порядку відшкодування збитків.

Інші умови страхування встановлюються Кабінетом Міністрів України відповідно до закону.

Коли заподіяне каліцтво чи інше ушкодження здоров'я призвело до стійкої втрати працездатності, що не виключає продовження професійної депутатської діяльності, народному депутату виплачується одноразова допомога в розмірі місячного заробітку.

Стаття 31. Забезпечення народному депутату України умов для підвищення професійного рівня

Народному депутату створюються умови для підвищення професійного рівня, а саме: підвищення кваліфікації, навчання у навчальних закладах, у тому числі магістратурах та аспірантурах, вивчення іноземних мов у вільний від виконання депутатських обов'язків час за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Стаття 32. Фінансування видатків, пов'язаних з депутатською діяльністю

1. Міністерство фінансів України щомісячно зобов'язане перераховувати на рахунок Верховної Ради України не менше однієї дванадцятої частини суми бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

2. У випадку фінансування у менших обсягах, ніж встановлено частиною першою цієї статті, списання різниці обсягів коштів з рахунку Державного казначейства України здійснюється в безспірному порядку інкасовими дорученнями Управління справами Верховної Ради України.

3. Витрати органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, пов'язані з виконанням народним депутатом депутатських повноважень, компенсуються за рахунок коштів Державного бюджету України.

4. Народному депутату протягом всього строку виконання депутатських повноважень щомісячно відшкодовуються витрати, пов'язані з виконанням цих повноважень, у розмірі місячної заробітної плати народного депутата, що не підлягають оподаткуванню.

Стаття 33. Фінансове, медичне та соціально-побутове забезпечення народного депутата України

1. Народному депутату встановлюється Верховною Радою України щомісячний посадовий оклад. Надбавки до встановленого Верховною Радою України посадового окладу народному депутату здійснюються у розмірі, встановленому для членів Кабінету Міністрів України.

2. Народний депутат в питаннях матеріального і соціально-побутового забезпечення прирівнюється до членів Кабінету Міністрів України.

3. Народному депутату, який має науковий ступінь або почесне звання, здійснюється доплата у розмірах, встановлених законодавством.

4. Народний депутат отримує щомісячно заробітну плату з дня початку депутатських повноважень, а кошти для відшкодування витрат на здійснення депутатських повноважень — з дня обрання.

5. За дні, в які народний депутат без поважних причин не виконує свої депутатські повноваження, передбачені законом, за поданням комітету, до компетенції якого входять питання депутатської етики, народним депутатам не провадяться виплати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень.

6. Народним депутатам для виконання доручень Верховної Ради України та її органів або для роботи з виборцями за межами міста Києва у період, визначений Верховною Радою України, витрати на відрядження виплачуються в розмірах, встановлених законодавством.

7. Народний депутат безкоштовно забезпечується медичним обслуговуванням та путівками для санаторно-курортного лікування.

8. Народному депутату на строк виконання депутатських повноважень видається дипломатичний паспорт. Народний депутат, який від'їздить у відрядження за межі України за погодженням з Головою Верховної Ради України, його Першим заступником або заступником, після повернення подає Голові Верховної Ради України протягом тижня звіт про відрядження з висновками про одержану інформацію, проведену роботу та її користь для України.

Стаття 34. Помічники-консультанти народного депутата України

1. Народний депутат може мати до п'ятнадцяти помічників-консультантів, правовий статус і умови діяльності яких визначаються цим та іншими законами та прийнятим відповідно до них Положенням про помічника-консультанта народного депутата, яке затверджується Верховною Радою України.

2. Помічником-консультантом народного депутата може бути лише громадянин України, що має середню спеціальну чи вищу освіту і вільно володіє державною мовою.

3. Помічники-консультанти народного депутата працюють за строковим трудовим договором на постійній основі чи за сумісництвом або на громадських засадах.

Помічники-консультанти народного депутата перебувають у штаті державних підприємств, установ, організацій або за заявою народного депутата прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до виконавчих комітетів відповідного органу місцевого самоврядування, а у містах Києві та Севастополі до секретаріатів міських рад.

Помічники-консультанти народного депутата, які працюють у місті Києві (але не більше двох осіб), прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до Апарату Верховної Ради України.

На чотирьох помічників-консультантів народного депутата поширюється дія Закону України «Про державну службу», їм присвоюється не вище ніж сьомий ранг державного службовця четвертої категорії.

Помічник-консультант народного депутата звільняється з попереднього місця роботи в порядку переведення в зазначений у його заяві і поданні народного депутата строк.

Народний депутат самостійно визначає кількість помічників-консультантів, які працюють за строковим трудовим договором на постійній основі, за сумісництвом і на громадських засадах у межах загального фонду, який встановлюється йому для оплати праці помічників-консультантів Постановою Верховної Ради України; здійснює їх підбір, розподіляє обов'язки між ними та здійснює особисто розподіл місячного фонду заробітної плати помічників-консультантів.

4. Народний депутат має право у межах загального фонду, виділеного йому для оплати праці помічників-консультантів та не використаного ним для цієї мети, сплачувати визначені договорами чи угодами роботи, послуги, пов'язані із здійсненням депутатських повноважень.

5. У разі затримання, арешту, притягнення помічника-консультанта народного депутата до кримінальної відповідальності правоохоронні органи зобов'язані невідкладно повідомити про це народного депутата.

6. У випадку звільнення помічника-консультанта народного депутата на підставі дострокового припинення повноважень народного депутата відповідно до частини третьої статті 5 цього Закону помічнику-консультанту народного депутата, який працює за строковим трудовим договором на постійній основі, виплачується одноразова грошова допомога у розмірі його тримісячної заробітної плати за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

7. Помічнику-консультанту народного депутата, звільненому у зв'язку з закінченням строку повноважень народного депутата, надається попередня або рівноцінна робота (посада), якщо до прийняття на роботу помічником-консультантом він працював у органах державної влади або в органах місцевого самоврядування.

Період перебування на посаді помічника-консультанта народного депутата за строковим трудовим договором на постійній основі зараховується до трудового стажу за спеціальністю такого помічника-консультанта.

8. Помічник-консультант народного депутата має право бути присутнім на засіданнях місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Доступ помічника-консультанта народного депутата в приміщення центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування здійснюється за його посвідченням.

Стаття 35. Забезпечення народних депутатів України жилими приміщеннями

1. Народному депутату створюються належні житлові умови.

Народний депутат, незалежно від місця постійного проживання, за його бажанням має право на отримання одноразової грошової компенсації для створення належних житлових умов або на отримання на строк його повноважень службового жилого приміщення.

2. Грошова компенсація для створення належних житлових умов (грошова компенсація) народному депутату виплачується одноразово у розмірі вартості житла для нього та членів його сім'ї, які проживали разом з ним на день його обрання народним депутатом, відповідно до норм жилої площі, визначених законодавством, виходячи із середньої ціни одного квадратного метра житла у місті Києві на відповідний період.

3. Виплата грошової компенсації позбавляє народного депутата права на одержання службового жилого приміщення у цьому скликанні, а також на отримання грошової компенсації чи службового жилого приміщення при подальших обраннях народним депутатом наступних скликань.

Одержання службового жилого приміщення позбавляє народного депутата права на отримання грошової компенсації у цьому скликанні.

За народним депутатом, обраним повторно і який одержував службове жиле приміщення у попередньому (попередніх) скликанні (скликаннях), зберігається право на його отримання у новому скликанні або на грошову компенсацію для створення належних житлових умов.

4. Для створення належних житлових умов народний депутат протягом трьох місяців з дня набуття ним повноважень народного депутата, але не раніше початку повноважень Верховної Ради України нового скликання подає заяву до комітету Верховної Ради України, до компетенції якого входять зазначені питання, про надання йому грошової компенсації або службового жилого приміщення.

5. Народному депутату до надання грошової компенсації для створення належних житлових умов або надання службового жилого приміщення надається номер у готелі для проживання його і членів його сім'ї, який оплачується за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради України.

6. Народному депутату за його заявою протягом трьох місяців з дня подачі заяви виплачується грошова компенсація або на строк виконання його повноважень надається службове жиле приміщення для проживання його та членів його сім'ї, яке він зобов'язаний звільнити не пізніш як через три місяці з дня припинення депутатських повноважень.

7. Службові жилі приміщення, призначені для заселення народними депутатами та членами їх сімей, перебувають у державній власності. Службове жиле приміщення має бути розташоване поблизу адміністративних будинків Верховної Ради України і являти умебльовану квартиру з телефоном, відповідати встановленим санітарним і технічним вимогам та бути обладнаним побутовою технікою.

При наданні службового жилого приміщення народний депутат має право на додаткову жилу площу у вигляді окремої кімнати.

8. Народному депутату та членам його сім'ї службові жилі приміщення надаються у межах норм жилої площі, встановлених законодавством.

9. Службові жилі приміщення надаються народним депутатам незалежно від того, чи перебували вони на обліку тих, які потребують поліпшення житлових умов, без додержання черговості та пільг. Після переходу на постійну роботу у Верховну Раду України народні депутати та члени їх сім'ї, у разі перебування на обліку тих, які потребують поліпшення житлових умов за місцем попередньої роботи чи постійного проживання до обрання народним депутатом, з обліку не знімаються. Жила площа, яку займає народний депутат та члени його сім'ї за місцем проживання до обрання народним депутатом, бронюється на строк виконання ним депутатських повноважень.

10. До заяви на одержання службового жилого приміщення народний депутат додає довідку з місця проживання про склад сім'ї та прописку. Члени сім'ї народного депутата, які проживають разом з ним і бажають поселитися в службовому жилому приміщенні, дають письмову згоду на проживання в зазначеному приміщенні.

11. З народним депутатом укладається договір найму службового жилого приміщення встановленого зразка. Народному депутату особисто вручається спеціальний ордер встановленої форми за пред'явленням паспортів (свідоцтв про народження) всіх членів сім'ї, внесених до ордера, що є єдиною підставою для вселення в надане службове жиле приміщення. Ордер на службове жиле приміщення дійсний протягом 30 днів з дня його видачі. Ордер на службове жиле приміщення може бути визнано недійсним у випадках і порядку, передбачених законодавством.

12. Розподіл жилих приміщень для народних депутатів провадиться відкрито і гласно комітетом Верховної Ради України, до компетенції якого віднесено зазначене питання.

13. За членами сім'ї народного депутата у разі його смерті в період виконання депутатських повноважень зберігається право на належні житлові умови на підставах, які існували до виникнення цих обставин. Членам сім'ї народного депутата виплачується грошова компенсація у розмірі вартості житла для нього та членів його сім'ї відповідно до норм жилої площі, визначених законодавством, виходячи із середньої ціни одного квадратного метра житла у місті Києві на відповідний період або їм надається у постійне користування службове жиле приміщення, яке вони займають.

Розділ V.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ВИМОГ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 36. Відповідальність за невиконання законних вимог народного депутата України

За невиконання законних вимог народного депутата або створення перешкод у його роботі, а так само у разі відмови або ухилення посадових осіб органів державної влади, а також посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і підпорядкування від своєчасного надання на вимогу народного депутата необхідної інформації та документації або подання завідомо недостовірної інформації зазначені посадові особи несуть адміністративну відповідальність, встановлену законом.

Стаття 37. Відповідальність за посягання на честь, гідність народного депутата України та вплив на нього, членів його сім'ї та родичів, помічників-консультантів народного депутата України

1. За образу народного депутата або наклеп на нього, а так само вплив у будь-якій формі на народного депутата з метою перешкодити виконанню ним депутатських повноважень, погрозу вбивством, насильством, знищенням чи пошкодженням майна щодо народного депутата, а також щодо його близьких родичів та його помічників-консультантів у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, умисне заподіяння народному депутату, а також його близьким родичам та його помічникам-консультантам тілесних ушкоджень, нанесення побоїв чи вчинення інших насильницьких дій у зв'язку з виконанням ним депутатських повноважень винні особи несуть відповідальність, встановлену законом.

2. Близькі родичі, які підпадають під дію цього Закону, — це батьки, дружина (чоловік), діти, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки народного депутата.

Стаття 38. Відповідальність за порушення гарантій щодо забезпечення діяльності народного депутата України

Порушення посадовими особами органів державної влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і підпорядкування встановлених цим Законом гарантій трудових прав народного депутата, а також встановлених цим Законом прав народного депутата після закінчення строку депутатських повноважень тягне за собою відповідальність відповідно до закону».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про відкликання народного депутата України» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 41, ст.299).

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін після набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 березня 2001 року.
№ 2328-III.

ПОСТУП НЕЗАЛЕЖНОСТІ: 1999-й рік

Надія те й робила, що вмирала

Вступаючи у 1999 рік, Україна продовжувала переживати кризу — економічну, духовну, політичну. Люди дедалі більше втрачали віру в те, що ось-ось почнеться піднесення і життя покращає. Економіка структурно не перебудовувалася. Технології невпинно застарівали. Програма підтримки національного виробника діяла мляво. Стратегією розвитку вітчизняної економіки реально ніхто не займався.

Уряд вирішував тактичні завдання: уберегти від розвалу енергосистему, так-сяк утримувати ціни, випрошувати чергові кредити, які, як правило, проїдалися. Наприкінці 1994 року Україна мала зовнішню заборгованість у 300 мільйонів доларів, а 1999-й зустріла з боргами до 12 мільярдів доларів. Інвестори принишкли. Допомогу України припинив і Міжнародний валютний фонд.

Не краще було й з політикою. Громадяни не розуміли, хто за що відповідає. У всіх бідах Президент звинувачував Верховну Раду, парламент — Президента і Кабінет Міністрів. Організованої опозиційної сили не було. Більшість рішень народжувалися і приймалися в результаті міжкланової боротьби. Між тим впевнено почувалися лише клани. Держава дурила народ. Громадяни, щоб вижити, дурили державу.

Забігаючи наперед, можна сказати, що обраний наприкінці 1999 року Прем'єр-міністром України Віктор Ющенко своєю фразою «Ми дев'ять років жили аморально» не тільки розтлумачив відомий вислів Леоніда Кравчука «маємо те, що маємо», а й уточнив, чому ми все те маємо.

Тим часом хронологічно рік почався із знакової події.

15 січня Верховною Радою приймається Закон «Про столицю України — місто-герой Київ». Цей багатостраждальний закон, на який Президент накладав вето, не погоджуючись, зокрема, з посадою міського голови у столиці, реалізовував головну ідею законотворців: уникнути у Києві двовладдя. Закон мав стати стабілізатором ситуації в столиці, нормалізувати функціонування влади у місті та розв'язати конфлікти, які весь час виникали між міськрадою та держадміністрацією.

Згідно із законом на киян чекали вибори міського голови, які було призначено на **30 травня** 1999 року. Вони й стали по-справжньому першим зразком повноцінної політичної інтриги в Україні. Чи не вперше за 9 років незалежності держави зазнав поразки сценарій, розроблений клановими групами. За Олександра Омельченка проголосували понад 600 тисяч киян, або майже 77 відсотків виборців, які взяли участь у голосуванні. Його основний суперник Григорій Суркіс відстав від лідера більш як на 60 відсотків. У «Голосі України» від **2 червня** 1999 року матеріали про вибори були опубліковані під заголовком «Проба технологій». Журналісти дали можливість висловитися з цього приводу відомим політикам. З нинішньої відстані цікаво навести дві оцінки.

Євген Марчук: «На прикладі виборів голови Києва ми переконалися, що великі гроші і політичне нахабство та непристойні методи агітації, до яких вдалися залежні ЗМІ, нічого не дали. Бо в народі формується глибинне розуміння, хто і що за цим стоїть. Людей тепер непросто обдурити».

Микола Томенко: «В Україні відбулися передвибори Президента. Це надзвичайно серйозний грунт для роздумів. Я вручив би авторові ідеї висунення Г. Суркіса на посаду міського голови Києва премію. Це дуже мудрий чоловік, і всі повинні знати його ім'я. Бо це дало можливість під час київських виборів побачити ті виборчі технології, які застосовуватимуть під час президентської виборчої кампанії».

Премію Нострадамуса, коли така була б, здобув би Микола Томенко. Однак до президентських виборів залишалося ще майже півроку.

28 січня Президент України Леонід Кучма взяв участь у щорічному засіданні Всесвітнього економічного форуму у Давосі (Швейцарія), а на конвеєрах Харківського тракторного заводу у ці дні розпочалося серійне виробництво високопродуктивних тракторів нової серії ХТЗ-170 з двигунами фірми «Дойтц» (ФРН) та на ДП «Завод ім. Малишева» вихав з воріт на випробний полігон український бронетранспортер.

У Давосі обмірковувалися глобальні проблеми. Чинник часу обумовлює для України два європейські сценарії. Перший — прискорити економічні і демократичні реформи та вчепитися за останній вагон європейського потягу, щоб, зрештою, потрапити до ЄС. Другий — «особливе партнерство» з ЄС, яке може розтягнутися на 20 — 30 років. Та вибір має зробити не тільки Україна —держава з 50-мільйонним населенням і територією, більшою від Франції, а й Європейський союз. Так чи інакше, але очевидний той факт, що шлях України до Європи буде складним і важким.

19 лютого у Луганській області введено в дію шахту «Білореченська-Нова», запаси вугілля якої становлять 16 млн. тонн і розраховані на 25 років.

5 березня Верховною Радою ухвалено Закон України «Про вибори Президента України». Цей закон мав складну історію, бо Президент тричі накладав на нього вето. Закон забороняв самовисування, а право висування претендента на кандидата у Президенти України реалізовувалося через політичні партії та їх виборчі блоки, а також через збори виборців. Претендент повинен був зібрати на свою підтримку мільйон підписів виборців. Одне з принципових зауважень Президента було те, щоб виборець мав право підтримати своїм підписом лише одного претендента, а не кількох, як пропонувалося законом. Однак народні депутати 313 голосами впевнено подолали президентське вето, продемонструвавши вміння створювати конституційну більшість, коли це їм вигідно.

За життя він заповідав: стояли на своєму, стоїмо і стоятимемо...

22 березня у ВАТ «Дніпроспецсталь» Запорізької області освоєно виробництво зварювального дроту, а у Закарпатті введено в дію Мужіївську золотодобувну копальню.

25 березня неподалік від Києва в автокатастрофі загинув голова НРУ, народний депутат України В'ячеслав Чорновіл.

1 квітня набув чинності Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією. Одна з геополітичних альтернатив, що пропонується Україні, довгострокова стратегічна орієнтація на Євразію, передусім на Росію і Китай. Ключовим тут є аргумент «від противного» — «у Європі нас не чекають». Економіка Російської Федерації в одинадцять разів слабша від економіки Європейського союзу. Однак це не означає, що європейський вибір України має конкурувати з розвитком співпраці з Росією. Якщо ця співпраця сприятиме розвиткові економіки, вона тим самим наближатиме Україну до Євросоюзу. Це у свою чергу наблизить до Європи Росію, зміцнить україно-російські відносини, що відповідає національним інтересам обох країн.

Європеїзація — справа не для бідних. Щоб потрапити до ЄС, Україна має сама модернізувати економіку і суспільство.

19 квітня. У Запоріжжі налагоджено серійний випуск нової моделі вітчизняного автомобіля ЗАЗ-1103 «Славута».

22 квітня. Розпочався робочий візит Президента України Л. Кучми в США. Президент взяв участь у Вашингтонському саміті НАТО. Відбулося перше засідання Комісії Україна—НАТО на найвищому рівні. Схвалено Декларацію глав держав та урядів країн — учасниць саміту Україна—НАТО.

12 травня. У Рівненській області відкрито сірникову фабрику, яка розпочала випуск перших українських сірників. Потужність фабрики — 630 млн. коробок на рік, що становить майже 30 відсотків потреби України. А учасники першої національної експедиції на Еверест (Джомолунгму) В. Терзіул, В. Копитко, В. Горбач підкорили вершину та встановили на ній Державний прапор України.

14 травня. Розпочалося висунення претендентів у кандидати на посаду Президента України. Уже вранці, першого офіційного дня передвиборної кампанії, голова ЦВК Михайло Рябець поінформував ЗМІ, що виборці Києва висунули претендентом у кандидати на посаду Президента Леоніда Кучму.

Процес пішов. Були висунуті претендентами у кандидати на посаду Президента Олександр Базилюк, Наталія Вітренко, Микола Габер, Юрій Кармазін, Віталій Кононов, Юрій Костенко, Леонід Кучма, Євген Марчук, Олександр Мороз, Володимир Олійник, Василь Онопенко, Олександр Ржавський, Петро Симоненко, Олександр Ткаченко, Геннадій Удовенко. Почалося збирання підписів.

Голова ЦВК Михайло Рябець констатував, що вся підписна кампанія схожа більше на грандіозну виставу: «Якщо перевірити підписи за вимогами норм Кримінально-процесуального кодексу, то я далекий від того, що сьогодні в Україні міг би бути хтось зареєстрований кандидатом у Президенти. Можна дійти висновку, що підписи виборців у регіонах збиралися у... місті Києві — на підставі бази даних, яку кмітливим організаторам і групам підтримки вдалося здобути різними шляхами у сільських, селищних та міських радах або, відповідно, в адресних бюро органів внутрішніх справ».

Фінал цієї «грандіозної вистави» дописувався у Верховному Суді. Судова влада продемонструвала свою відданість «букві» Закону, і в результаті судового дійства Україна отримала ні багато ні мало — 15 кандидатів у Президенти.

24 серпня 1999 року, в день 8-ї річниці незалежності України, на Чернечій горі в Каневі четверо кандидатів у Президенти — О. Мороз, Є. Марчук, О. Ткаченко і В. Олійник заявили про спільні дії в президентській виборчій кампанії.

«Знаємо, — зазначалося у зверненні, — що у відповідь на цей зважений крок за одного з нас — кандидата у Президенти, прізвище якого назвемо пізніше, виборці вже у першому турі віддадуть переважну більшість голосів, і другого туру не знадобиться».

О. Мороз, очевидно, був переконаний, що узгодженим кандидатом буде він. О. Ткаченко, напевне, вірив, що єдиним кандидатом від К-4 буде він. Що висуванцем «канівців» може стати Є. Марчук, мало хто вірив, так само як і в те, що на це претендує В. Олійник. Назвати узгодженого кандидата «четвірка» пообіцяла **14 жовтня**, на Покрову. Але назвала лише за шість днів до голосування. Це прізвище — Є. Марчук. О. Мороз пішов на вибори самостійно. «Канівська четвірка» самоліквідувалася.

Керівник виборчого штабу Леоніда Кучми академік Іван Курас прокоментував: «Сприятливіших умов для перемоги у першому турі Леоніда Кучми важко було й уявити».

І. Курас вважав, що «канівська четвірка» — це «феномен Олександра Ткаченка», який у рамках цього утворення «за три дні тричі змінював поведінку щодо того, кого підтримати».

Кожен із учасників четвірки згодом висловлював своє бачення причин безславного кінця К-4. Зокрема, О. Ткаченко зазначав: «Якби у «канівської четвірки» була одна кандидатура, ми мали б шанс виграти у першому турі. Я зняв свою кандидатуру, щоб подати приклад іншим». Але О. Ткаченко зняв свою кандидатуру не на користь соратника по «четвірці», що було б певною мірою природно, а підтримав лідера комуністів П. Симоненка.

О. Мороз також зробив власні висновки: «Всі попередні розрахунки свідчили, що саме моя кандидатура є найбільш прохідною з усіх чотирьох. Марчук відмовився зняти свою кандидатуру на мою користь, про що, до речі, попередня домовленість була. Очевидно, хтось постарався переконати його в тому, що йому за будь-яких обставин перемога гарантована».

Головний конкурент «четвірки» — діючий Президент, споглядаючи розвиток ситуації навколо неї, зазначив, що поведінка членів К-4 нагадує агонію. Глава держави емоційно заявив, що членів «четвірки» він навіть людьми назвати не може — це «нелюди», які обливають брудом чинного Президента.

Віктор Ющенко: «Ми дев'ять років жили аморально».

Події навколо «четвірки» у сукупності зробили свій вагомий внесок у справу перемоги на президентських виборах-99 Леоніда Кучми. З тріском проваливши завдання, які вона ставила перед собою, «четвірка» добилася цілковито протилежного результату.

Забігаючи наперед, треба сказати, що у першому турі голосування з колишньої «четвірки» особливо велику увагу ЗМІ приділяли — Євгену Марчуку. Він програв не лише вибори, а й, очевидно, політичну перспективу. Призначення згодом Євгена Марчука секретарем РНБОУ, на думку багатьох політологів, стало результатом глибокого компромісу із владою, яку очолює його основний опонент Леонід Кучма. І якщо Є. Марчукові доведеться йти у відставку, то, ймовірно, що для генерала це буде відставка остаточна.

10 червня. На Запорізькому алюмінієвому комбінаті введено в дію цех для виробництва алюмінієвої катанки, а **27 червня** Президентом України видано указ «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд».

2 липня. Олександрійським концерном «Лан» у Кіровоградській області виготовлено до жнив першу промислову партію вітчизняних зернозбиральних комбайнів «Лан» — 50 одиниць.

29 серпня. Введено в дію першу чергу газопроводу Джанкой — Феодосія — Керч.

19 вересня. У Львові відкрито реконструйований стадіон «Україна».

11 жовтня. У Харкові відбувся демонстраційний політ першого українського літака Ан-140.

31 жовтня. В Україні відбулися вибори Президента України. За результатами голосування в другий тур вийшли Леонід Кучма і Петро Симоненко.

До півфіналу президентських виборів в Україні — ніхто не сумнівався про другий тур — потрапили тринадцять кандидатів. Зняли свої кандидатури з балотування Олександр Ткаченко і Володимир Олійник.

До списку виборців було внесено 37 мільйонів 332 тисячі 819 осіб. Спостерігати за перебігом виборів до України прибули офіційні посланці з 37 країн світу.

Уже через 12 годин після виборів ЦВК, за що треба віддати їй належне, оприлюднила попередні результати. Згідно з ними лідером став Леонід Кучма — 36,6 відсотка голосів, за Петра Симоненка проголосували 22,32 відсотка виборців. Далі йшли Олександр Мороз —11,29 відсотка, Наталія Вітренко — 11,05 відсотка, Євген Марчук — 8,06 відсотка.

Кількість виборців, які отримали бюлетені, дорівнювала 25 млн. 974 тис. 615 особам.

Отже, абсолютна більшість наших співвітчизників скористалася своїм конституційним правом обирати.

Феноменом першого туру вважається те, що на президентську посаду претендували майже десять аутсайдерів, які самі усвідомлювали примарність своїх домагань, але не усвідомлювали того, що результати голосування можуть підвести істотну риску під їхньою подальшою політичною долею. Ці результати були розгромними. Пригадаймо, що під час підписної кампанії всі претенденти в кандидати «набрали» 1 млн. підписів виборців, хоч у ЦВК і сумнівалися в цьому. Підрахунки голосів розставили все на свої місця. За Миколу Габера, наприклад, який зайняв останнє місце, проголосувало всього 30,5 тис. виборців, а загалом, у середньому на кожній виборчій дільниці за О. Базилюка проголосував 1 виборець, за В. Кононова — 2, за Ю. Кармазіна — 2,5, по 3 — за О. Ржавського та В. Онопенка.

4 листопада. У Лисичанську Луганської області введено в дію першу чергу Західної фільтрувальної станції потужністю 250 тис. куб. м за добу. Прокладено 215 км магістральних водоводів. Поліпшилося водопостачання Антрацита, Красного Луча, Алчевська, Брянки, Стаханова, Первомайська.

14 листопада. В Україні відбувся другий тур виборів Президента України. Президентом України обраний Леонід Кучма.

У другому турі обраним президентом вважався кандидат, який у результаті повторного голосування одержить більшу, ніж інший кандидат, кількість голосів виборців, котрі взяли участь у голосуванні. Отже, вибори мали відбутися не лише за будь-якої погоди, а й за будь-якої активності виборців.

Було зареєстровано 575 іноземних спостерігачів із 38 країн, які згодом відзначили незвичне для всіх повторних голосувань явище: зростання активності виборців. Їх було більше майже на три відсотки, ніж у першому турі.

За Л. Кучму проголосували 56,25% виборців або 15 мільйонів 870 тисяч 722 особи. За його суперника, лідера Комуністичної партії Петра Симоненка віддали голоси 37,60 відсотка виборців або 10 мільйонів 665 тисяч 420 громадян.

Леонід Кучма переміг у 15 областях України, у містах Києві і Севастополі, на виборчих дільницях за кордоном. Петро Симоненко — у 9 областях та Автономній Республіці Крим.

Вибір Президента на найближчі роки було зроблено.

Леонід Кучма став першим в історії України Президентом, обраним на цю посаду двічі. 1994 року він переміг тодішнього керівника країни Леоніда Кравчука, восени 1999-го показав, як можна утримувати владу. Історія не знала випадків, щоб вибори знову виграв Президент, за якого рівень життя громадян відчутно не поліпшився, а навпаки... Україна такий прецедент створила. У зв'язку з цим аналітики вважають, що громадянське суспільство в Україні ще не сформувалося. Це — з одного боку.

З другого — на вітчизняному політичному олімпі потрібна зміна поколінь. Перемога Леоніда Кучми фактично гарантує її появу протягом наступних п'яти років. Саме за його президентства може сформуватися еліта, яка поведе українців шляхом прогресу і демократії.

Аналізуючи результати виборів, Леонід Кучма заявив, що зробив для себе висновок про необхідність прискорення змін в Україні. Він запевнив, що для нього важливим є «не те, що більшість за нього проголосувала, а те, що Україна й українці обрали демократичний шлях побудови країни, що грунтується на ринковій економіці. Я прийшов, щоб потім піти з хорошим настроєм і впевненістю, що я все зробив».

У своїй інавгураційній промові, проголошеній у Національному палаці «Україна» 30 листопада Леонід Кучма пообіцяв громадянам України: «Ви побачите нового Президента».

Це запевнення Леоніда Кучми викликало чималий резонанс у суспільстві. Відтоді минуло майже два роки. Наведемо кілька відгуків, записаних по гарячих слідах.

«Ви побачите нового Президента», — пообіцяв у своїй інавгураційній промові Президент Леонід Кучма громадянам України.

Іван ПЛЮЩ,
Голова Верховної Ради:

«Я перший, хто наважився сказати, що Кучма-2 буде ефективнішим, ніж Кучма-1. За Кучму-2 проголосувало більше народу, ніж за Кучму-1. Це свідчить про те, що електоратне поле його прихильників збільшується, зростає довіра. Глибоко переконаний, що він шукатиме можливості виправдати цю довіру».

Михайло БРОДСЬКИЙ,
народний депутат:

«Мені здається, що всі люди при владі, зокрема й Кучма, у 1999 році порівняно з 1994-м стали набагато краще вдягатися, презентабельніше виглядають, по-європейськи. Сподіваюсь, що ми теж станемо краще виглядати й жити. Але, мабуть, пізніше, ніж Президент. Ось і вся різниця».

Георгій КРЮЧКОВ,
народний депутат:

«Леонід Кучма буде іншим. Боюся, ще агресивнішим, ще більше переоцінюватиме свої можливості й піддаватиметься тискові свого дуже неоднорідного оточення. У характері цієї людини виявився патологічний потяг до загострення стосунків, що визначало останнім часом взаємовідносини у суспільстві. Гадаю, оточення прищепило йому думку про те, що треба вже сьогодні визначати ворогів, на яких списати провину за майбутні невдачі. А тому триватиме колотнеча з парламентом, який звинувачуватимуть у всіх гріхах».

Оксана ЗАБУЖКО,
старший науковий співробітник Інституту філософії НАН України:

«Як письменник скажу, що цей персонаж не виявляє достатньої здатності до навчання. Нічого доброго нас не очікує. Якщо наше падіння відбувається з 16-го поверху, то в останні роки ми були на рівні 15-го, а далі — чим ближче до землі, тим швидший темп».

Віталій КОНОНОВ,
народний депутат:

«Кучма 1999 року відрізняється від Кучми 1994, як лев від кота. Тепер, коли він отримав ще на п'ять років вотум довіри, гадаю, Президент дбатиме про свій слід в історії, і не лише України. Він людина історична. Всі його дії будуть спрямовані на те, аби полегшити становище народу і сприяти піднесенню ролі Української держави у світі. Його цілі не завжди доступні простим людям».

22 грудня. Верховною Радою України 296 голосами «за» дано згоду на призначення Прем'єр-міністром України Віктора Ющенка.

В одному з перших інтерв'ю Віктор Ющенко дозволив собі помріяти: «Інтелектуальну могутність України світ відчуває вже зараз. І хочеться вірити, що природна кмітливість, впертість чи краще — наполегливість і терпимість виведуть націю і країну в число найвпливовіших».

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Володимира СТРУМКОВСЬКОГО, Валерія СОЛОВЙОВА та із архіву «Голосу України».

Голова міської виборчої комісії Михайло Терещенко вручає Олександру Омельченку мандат київського міського голови.

У польоті Ан-140 — останнє досягнення українських літакобудівників.

Якщо виборці проголосують за одного із нас у першому турі, то другого туру не знадобиться, запевняла «канівська четвірка».

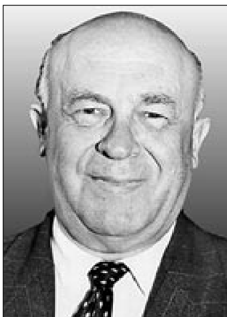
(Продовження. Початок у №№ 15, 34, 46, 56, 66, 75, 91, 100, 110, 117, 127).

Вибір Президента на найближчі роки було зроблено

Кучма-2 мав бути ефективнішим, ніж Кучма-1

Парламент завжди є за що критикувати

Народний депутат, член фракції Народно-демократичної партії Олександр БАНДУРКА про підсумки роботи Верховної Ради

— Завершилася сьома сесія Верховної Ради третього скликання. Незважаючи на звернення Президента до народних депутатів не поспішати пакувати відпускні валізи, а продовжити роботу над законопроектами, що визначені як невідкладні, парламент пішов на літні канікули. Значну частину законопроектів, а також кодексів, що планувалися, Верховна Рада прийняла. Частину — не встигла. Це стало підставою для декого стверджувати, мовляв, парламент не впорався із завданням, що було намічено на 7-му сесію та проігнорував побажання Президента. А ви особисто як вважаєте?

— Вважаю, ми не проігнорували побажання Президента України. Мою думку поділяє значна частина парламентаріїв, які входять до депутатських об'єднань різного політичного спрямування. Що ж стосується безпосередньо фракції Народно-демократичної партії, то вона добросовісно працювала і на останній парламентській сесії, і весь попередній період діяльності Верховної Ради третього скликання.

З вини членів фракції не було зірвано жодного пленарного засідання сесії, ми жодного разу не блокували розгляд будь-яких питань, що стосуються політики, економіки чи інших сфер діяльності. Мої колеги по фракції не бігали з мегафоном, як деякі інші депутати, по сесійній залі і не вдавалися до інших мітингових форм тиску на парламент. Натомість зафіксовано, що за попередній період роботи парламенту третього скликання депутатами — членами фракції НДП було ініційовано більш як 500 проектів законів та постанов Верховної Ради, якими регулюватимуться основи державного та суспільного ладу України. Серед них «Про політичні партії», «Про громадські організації», «Про опозицію», «Про адміністративно-територіальний устрій», «Про всеукраїнський референдум», «Про міжнародні договори України» та інші. Із них 100 Верховна Рада вже схвалила.

Отже, такий результат може означати лише одне: діяльність парламентської фракції Народно-демократичної партії була зосереджена на законотворчій діяльності, а не на нагнітанні політичних пристрастей. Як на мене, то члени фракції не тільки мають законне право на відпочинок, а й заслужили його своєю продуктивною діяльністю.

Справді, «касетний скандал», «справа Гонгадзе» та політичні баталії, яких не бракувало під час сьомої парламентської сесії, поглинули дуже багато дорогоцінного часу. Але чи можна надолужити, та ще й у пожежному режимі, все те, що було згаяне?

Тому виникає правомірне запитання: чому фракція НДП та інші депутатські об'єднання, які конструктивно працювали в парламенті, дотримувалися зваженої позиції, мають «оддуватися» за тих, хто організовував та підтримував скандальні політичні кампанії?

Попри всі негаразди, Верховна Рада України працювала у цю сесію напружено. Взагалі, напевно, не буде так, щоб у суспільстві всі були задоволені парламентом. Я у всі свої вихідні маю зустрічі у виборчому окрузі, і щоразу виборці мені кажуть: депутатам слід зробити оце, звернути увагу на те... Життя складне і багатогранне, щодня з'являються нові проблеми, які потрібно вирішувати. І це немов ланцюгова реакція, що не матиме кінця. Тому, якби український парламент працював безперервно і без відпочинку навіть десять років, то, можете не сумніватися, весь час з'являлися б якісь нові проблеми, що треба було б негайно вирішувати. Те, що зроблено вчора, обов'язково викликатиме запитання завтра. Це життя, воно не є сталим і законсервованим, воно триває й інтенсивно розвивається. Україна йде на підйом, і щоразу виникають нові ситуації, вирішувати які має уряд, Верховна Рада, Президент, суспільство.

Вважаю, що своє завдання Верховна Рада в цілому виконує, забезпечуючи створення правового поля держави. Чи можна до нас висувати претензії? Можна. Це логічно і цілком закономірно. Тому, якщо Президент, а також виборці хочуть, аби народні депутати працювали краще і продуктивніше, — це абсолютно нормально.

— Олександре Марковичу, на вашу думку, чим була особлива 7-ма парламентська сесія? Що найбільше вам запам'яталося?

— На сьомій сесії Верховна Рада прийняла Кримінальний кодекс. Це надзвичайно важлива подія в житті суспільства, яка, безперечно, матиме значний вплив на розвиток суспільно-економічних відносин. Як фахівець-правник, я брав безпосередню участь у його розробці та підготовці. Також важливе значення для подальшого розвитку економіки України, приватизаційних процесів, судової системи матиме низка інших законодавчих актів. До деяких з них я також маю певний стосунок. Зокрема, мною було ініційовано і внесено на розгляд парламенту законопроекти, спрямовані на вдосконалення механізму захисту майнових та особистих немайнових прав, серед них «Про охоронну діяльність», «Про судовий устрій», «Про статус суддів», «Про Кваліфікаційну комісію суддів», а також законопроект, спрямований на посилення відповідальності за викрадення чужої дитини.

Прикро, звичайно, що Верховна Рада так і не спромоглася прийняти закон про судоустрій, Податковий та Земельний кодекси, і за це Президент справедливо розкритикував роботу парламенту.

Все-таки до здобутків також можна віднести те, що попри гостру політичну кампанію, що була спрямована фактично не проти Президента, а проти нашої країни, імідж Україна зберегла, і їй продовжують довіряти. Україна не опинилася в міжнародній ізоляції, на що розраховували окремі політичні сили і всередині країни, і за її межами. Мені неодноразово доводилося бувати у відрядженнях за кордоном, і я бачив, з якою повагою, з якою довірою ставляться там до України, до українських фахівців. В цьому я ще раз переконався, зокрема, під час відвідання «гарячих точок» на Балканах, де в складі міжнародних миротворчих сил якнайкраще себе показали наші воїни-миротворці. Бувають випадки, коли місцеве населення не зовсім добре сприймає представників окремих країн, але до українців, як правило, скрізь ставляться з повагою за їх толерантність, об'єктивність і професіоналізм. Але за це завдячувати слід не окремим керівникам, а загалом країні, її парламенту, Президентові, уряду. Це має бути їх спільна заслуга в утвердженні позитивного міжнародного іміджу України.

— Чи змінилися стосунки Верховної Ради і Кабінету Міністрів з часу призначення Анатолія Кінаха, члена фракції НДП, на посаду Прем'єр-міністра? Коли так, то як саме?

— Я сказав би, змінилися і в кращий бік. Передусім це стосується питань взаємної терпимості, поваги і бажання співпрацювати. Це демонструє Прем'єр-міністр Анатолій Кирилович Кінах, а також окремі парламентські фракції, навіть опозиційні. Але Кінаха сьогодні сприймають і ті, хто не голосував за нього, і ті, хто утримався чи мав якусь іншу позицію. За цей короткий час він довів, що має моральне право очолювати уряд навіть не тому, що його підтримало 239 народних депутатів, а за його професіональні і особисті якості.

Після призначення А. Кінаха прем'єром було досягнуто домовленості про створення координаційної комісії, до якої ввійшли і представники Кабінету Міністрів, і парламенту. Засідання, які вже відбулися, показали, що цілу низку питань, що раніше не сприймалися у Верховній Раді чи в уряді, погоджено.

— До речі, з призначенням А. Кінаха, члена фракції НДП, на посаду Прем'єр-міністра, у її складі залишилося 16 народних депутатів. Кількість наближається до критичної межі, і це вочевидь змушує керівництво фракції замислитися про її майбутнє. Але, з одного боку, сам цей факт на користь авторитету фракції НДП, а з другого, — послаблює її кількісний потенціал. Як ви оцінюєте цю ситуацію?

— Можливо, буду нескромним, але скажу так: мала штучка червінчик, а ціна велика. Фракція Народно-демократичної партії справді тепер нечисленна. Але кожен депутат, який входить до її складу, — особистість: виконувач обов'язків координатора парламентської більшості Олександр Карпов, постійний представник Президента у Верховній Раді Роман Безсмертний, вихідцями із НДП також є Голова Верховної Ради Іван Плющ та Прем'єр-міністр Анатолій Кінах. Цей перелік можна продовжувати. Але ми цим не зловживаємо і не хизуємося. Навпаки, незадоволення діями уряду чи окремих посадовців у народі частогусто саме і пов'язують з Народно-демократичною партією, яка, мовляв, контролює їх. Це зовсім не так, бо тепер вони цілком самостійні політичні особи. Справді, фракція НДП перебуває на тій межі, де продовжувати роздавати свої кадри не варто, бо ми можемо втратити стабільність, особливо це важливо на порозі виборів 2002 року. Але, як на мене, не варто надто драматизувати ситуацію з цього приводу, тим більше, що до виборів залишилося зовсім небагато і керівництво фракції працює над цим питанням.

— Якою ви бачите наступну парламентську сесію, які чинники можуть позначитися на її роботі?

— Восьма парламентська сесія буде проходити під знаком активної підготовки до наступних парламентських виборів 2002 року. Кожен депутат намагатиметься «засвітитися», для цього використовуватимуться всі доступні прийоми і засоби. Тому парламентська трибуна буде місцем і для популістських виступів та заяв. Дії певної частини народних обранців будуть значною мірою обумовлено бажанням не втратити депутатський мандат. Це політична боротьба, яка є закономірним явищем. Це перше. Друге. Цей рік складається не так просто з виконанням державного бюджету, що стосується залучення інвестицій. Народногосподарський комплекс, зокрема сільське господарство окремих регіонів України, зазнало значних збитків через цьогорічні стихійні лиха. Тому аграрний сектор, особливо таких областей, як Харківська, Житомирська, Черкаська та деяких інших потребує значної матеріальної допомоги. Таким чином, складнощі економічного характеру обов'язково знайдуть своє відлуння в політичній сфері. Буття визначає свідомість, тому процеси, що відбуваються в економіці, автоматично віддзеркалюються у політиці. І третє. Мені здається, що буде загострюватися боротьба між Сполученими Штатами Америки і Росією за вплив на Україну. З огляду на зростаючу роль України в міжнародних політичних та економічних процесах, офіційному Вашингтону та Москві небайдуже, яким курсом рухатиметься наша країна далі. Відомо, Україна заявляє про свій європейський вибір, декларуючи наміри та бажання вступити до Європейського Союзу. Це викликає відповідну реакцію нашого північного сусіда. І останнє: посилення передвиборчої політичної кампанії буде супроводжуватися війною компроматів з використанням брудних коштів та зведенням рахунків між окремими політиками та політичними угрупованнями. Не виключено, що, починаючи з вересня цього року, буде розпочато нову кампанію проти Президента України Леоніда Кучми, а також проти Верховної Ради і уряду. Напевно, окремі політики для досягнення власних цілей знову повернуться до «справи Гонгадзе», намагатимуться реанімувати «касетну справу». Якщо це не буде цікавити людей, придумають щось нове, але восьма парламентська сесія неминуче буде досить гострою в політичному відношенні.

— Які примітні події відбулися у вашому особистому житті?

— За цей час я став ще й академіком Академії правових наук. Продовжував наукову діяльність. Написав шість підручників, серед яких «Професійна етика», «Юридична психологія», «Адміністративний процес», «Оперативно-розшукова діяльність». Гадаю, вони стануть у пригоді багатьом курсантам та слухачам вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ та студентам інших навчальних закладів.

Також видав книжку, яка називається «350 років мого життя». Історичний екскурс углиб віків, звідки тягнеться коріння моєї родини, це, власне, спроба проаналізувати історичні події і процеси, що відбувалися з українським народом на прикладі розвитку одного генеалогічного дерева. Як у краплині води міститься хімічний склад цілого океану, так у долі одного родоводу відображається доля всього народу. На прикладі вивчення історії роду Бандурки, продовжувачем якого я є, можна побачити всі ті події, що відбувалися в Україні: гетьманщина, Коліївщина, національно-визвольна боротьба XVII сторіччя, громадянська війна, голодомори, репресії, війни, окупація, культурна революція, врешті, незалежна Україна.

Отримав велике задоволення від того, що вдалося прослідкувати свій родовід, починаючи з 1649 року від Максима Бандурки, реєстрового козака Корсунського козачого полку, аж до нинішніх часів. Мої предки були курінними отаманами, сотниками, рядовими козаками, кріпаками, селянами, робітниками, але всі — вірними синами і доньками українського народу.

Інтерв'ю взяв Володимир КУЗЬМЕНКО.
(Прес-служба фракції Народно-демократичної партії у Верховній Раді України).

Ярмарки

Репетиція вдалася

Своєрідною прелюдією популярного веселого торгу у Великих Сорочинцях став новий ярмарок «Добробут —2001», який упродовж вихідних проходив у Полтаві. Численні підприємства Києва, Львова, Одеси, Житомира, Дніпропетровська, інших міст України представляли свою не дорогу, але якісну продукцію.

Тут можна було придбати добротні вітчизняні речі побутового вжитку, одяг, взуття, різноманітну техніку. А на спеціально розгорнутих виставках — простежити шлях десятирічного поступу вітчизняних виробників. За словами організаторів — місцевої спілки підприємців і фермерів, «Добробут» надалі стане традиційним, прагнутиме посилити свій вплив не тільки на всю Україну, а й на сусідні держави, **повідомляє Укрінформ.**

Попри всі негаразди, Верховна Рада України працювала у цю сесію напружено

Театр бюрократичного абсурду

Уявіть таку ситуацію: приятель позичив у вас досить велику суму грошей. А коли настав час повертати борг, цей приятель каже вам, що за час, що минув, він змінив дружину, прізвище, роботу, місце проживання. Тепер у нього почалося нове життя, і сам він став зовсім іншою людиною, а тому жодного стосунку до своїх старих боргів не має і повертати їх не буде... Абсурд, скажете ви? Можливо. Але схожа (чи навіть ще абсурдніша) ситуація склалася в деяких галузях української економіки в державних масштабах. І хоча йдеться не про сто гривень сусідського боргу, а про мільйонні суми, чиновники, схоже, не вважають, що ситуація, яка склалася, заслуговує на увагу і потребує втручання.

Ця історія почалася ще 1999 року, коли відповідно до указу Президента українські КСП (колективні сільськогосподарські підприємства) почали реорганізовувати у приватні сільськогосподарські підприємства. Підготувати і провести реформи на селі було доручено Кабінетові Міністрів. Президент зобов'язав уряд до кінця лютого 1999 року розробити й ухвалити всі нормативно-правові акти, пов'язані з аграрними реформами. Клопоту чиновникам додалося чимало, а тому, мабуть, вони забули про проблему боргів реорганізованих підприємств. У результаті всі борги «зависли» на неіснуючих КСП, а нові сільгосппідприємства нібито не несуть жодної відповідальності за отими старими боргами. І якщо якийсь директор фірми, що раніше постачала у КСП паливо чи добрива, вже списав заборгованість собі на збиток, то, наприклад, держпідприємства, які кредитували аграрний сектор, такої щедрості дозволити собі не можуть, бо їх контролює держава. Абсурдність ситуації, що склалася, особливо наочно можна продемонструвати на прикладі боргів КСП за спожиту електроенергію.

Зазначимо, що на початок 2001 р. загальна заборгованість сільськогосподарських споживачів перед енергокомпаніями становила понад 1 млрд. грн., або 15% загальноукраїнської заборгованості за електроенергію. При цьому в енергетиків свої проблеми. Виробники електроенергії не можуть без кінця кредитувати українських споживачів. Нині виставлено багатомільярдні позови генеруючих підприємств до державного підприємства «Енергоринок», що як посередник між генерацією і споживачами закуповувало електроенергію, однак за неї не розрахувалося. Частину позовів уже задовольнили суди. Тому оптовий ринок електроенергії нараховує штрафні санкції на обленерго, обленерго, в свою чергу, — на споживачів на суму боргу.

При чому, коли йдеться про електроенергію, поставлену сільськогосподарським підприємствам, абсолютно всі розуміють, що платити за борги нікому, оскільки не існує більше боржників-КСП. А контора все пише, папір витримує. Так, дивись-но, дійшли б до трильйонних сум пені й штрафів...

Ще влітку минулого року енергокомпанії намагалися розірвати зачароване коло абсурду, детально виклавши суть проблеми у листах прем'єрові, віце-прем'єрові та галузевому міністру. Йшлося про те, що після реформ нові сільгосппідприємства юридично не є правонаступниками «старих» боргів. До суду звертатися нема сенсу: рішення про стягнення з колишніх КСП майна в рахунок сплати заборгованості за електроенергію у будь-якому разі не буде виконано, адже у боржників тепер немає майна, воно було передано його членам під час виходу із КСП. До того ж, згідно з поправками, внесеними до Закону «Про банкрутство», суди протягом п'яти років (з 15 вересня 1999 р. до 1 січня 2004 р.) не мають права розглядати справи про банкрутство сільськогосподарських товаровиробників.

Про потребу визначення чіткої державної позиції щодо погашення заборгованості сільгосппідприємств за електроенергію було сказано і в спеціальному рішенні Ради регіонів при Президентові України. Уряд, розглянувши звернення, 28 липня минулого року прийняв Постанову «Про заходи щодо погашення заборгованості сільгосппідприємств за спожиту електроенергію». Документ рекомендував (!) місцевим органам влади провести інвентаризацію і реструктуризацію «енергоборгів» аграрного сектора. Щоправда, в урядовій постанові так і не було зазначено найголовніше: хто і як усе-таки має платити за борги колишніх КСП. Тобто вся ця пісня почалася спочатку...

У червні нинішнього року компанія «Тернопільобленерго», якій сільгосппідприємства заборгували «всього лише» 32 млн. грн., знову звернулася до уряду з проханням розв'язати проблему. У зверненні, зокрема, було сказано, що для проведення реструктуризації боргів потрібно щонайменше пропорційно розподілити борги між новими власниками майна й землі колишніх КСП — тобто розробити механізм погашення заборгованостей. Аналогічний лист надійшов до Кабінету Міністрів і від імені Тернопільської облдержадміністрації.

Але цього разу урядові чиновники погодилися на «порушення вимог пунктів 1 та 2 розділу 12 Постанови Кабінету Міністрів від 5 червня 2000 р. «Про затвердження Тимчасового регламенту Кабінету Міністрів України» і... повернули звернення взагалі без розгляду. Заради справедливості зазначимо, що «порушені» пункти рекомендують підприємствам адресувати свої звернення, які потребують рішень Кабінету Міністрів, не напряму до уряду, а суворо за бюрократичними щаблями: спочатку — обласним держадміністраціям, галузевим міністерствам, органам виконавчої влади тощо. Якщо йти таким шляхом, то чиновники будуть, як заведено, місяцями й роками передавати один одному документ, попутно складаючи купи службових і супровідних записок. Коли-небудь, цілком можливо, він за всіма бюрократичними правилами дійде до уряду, і от тоді Кабінет Міністрів розгляне проблему, що існує з 1999 року. Але питання: чи буде цю проблему розв'язано, чи все знову закінчиться деклараціями й відписками — як завжди, у точній відповідності до інструкцій?

До речі, чи не забули в кабмінівських кабінетах про основний державний документ — Конституцію України? Мабуть, їм не завадило б пригадати статтю 40 розділу «Права, свободи і обов'язки людини», яка проголошує, що «всі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади... і до посадових осіб цих органів, які зобов'язані розглянути звернення і дати обгрунтовану відповідь...»

Тим часом життя інструкціям не підпорядковується і йде та йде собі. Ще за два місяці — і розпочнеться авральна підготовка до осінньо-зимового сезону. Без сумніву, уряд докладе нелюдських зусиль, щоб знайти кошти для закупівлі палива для електростанцій та ремонту обладнання енергокомпаній. Сценарій усім відомий: грошей буде мало, палива недостатньо, електроенергія — в дефіциті. Винуватими, найвірогідніше, визнають обленерго, які не зуміли забезпечити повернення боргів за електроенергію. Можна навіть припустити, що для прикладу уряд наведе той самий мільярд гривень, який не сплатили енергетикам сільгосппідприємства... Вам ця історія нічого не нагадує? Театр абсурду? Треба сказати, дуже пристойна назва, за якою в реальній дійсності можна приховати багато чого — наприклад, лінощі, непрофесіоналізм, безгосподарність, недбалість... Список можна продовжити.

Віктор ГУНЬКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Подяка

Правління Київського міського благодійного фонду підтримки народних депутатів України та членів їхніх сімей ім. В. Гетьмана висловлює щиру подяку членам КМБФ ім. В. Гетьмана Поляковій Зінаїді Петрівні та генеральному директорові ТОВ «ОНІКС-1» Поляковій Інесі Миколаївні за вчасне і термінове забезпечення ліками народних депутатів України III, II скликання та членів їхніх сімей, що дало можливість врятувати життя та забезпечити швидке одужання.

З повагою і вдячністю та надією на подальшу співпрацю,

правління Фонду ім. В. ГЕТЬМАНА.

Повертаючись до надрукованого

21 липня наша газета («ГУ» № 128) опублікувала матеріал Вікторії Литвин «Липень. Спека...». Серед рекомендацій зі збереження та підтримання доброго самопочуття у цей спекотний час містилася інформація й щодо напоїв для втамування спраги. У статті було подано думку лікаря швидкої допомоги, який, зокрема, зазначив, що «Кока-колою можна хіба що паркани фарбувати». Проте вказану думку окремого фахівця не поділяють численні шанувальники напою та представники лікарської професії.

Кока-кола вже відсвяткувала своє 115-ліття, і нею насолоджуються мешканці майже 200 країн світу. Репутація компанії завжди трималася на задоволенні попиту споживачів, а тому вона завжди гарантує найвищу якість та безпеку продукції. Перш ніж потрапити до рук споживача, напої проходять відповідні дослідження у численних міжнародних інститутах, а також у відповідних міністерствах та лабораторіях у кожній країні, де працює компанія. Не була винятком і Україна. Міністерство охорони здоров'я, комітети у справах захисту споживачів та інші організації здійснюють постійний контроль якості напоїв компанії.

Проте що пити у спеку, вирішувати лише вам.

Спорт

■ Бокс

Лівий хук — і титул відстояно!

Лас-Вегас. Киянин Володимир Кличко вперше виступав на професіональному рингу у США. І дебют українського красеня виявився напрочуд успішним. У шостому раунді поєдинку, відстоюючи звання чемпіона світу за версією WBO, Кличко-молодший лівим хуком нокаутував темношкірого американця Чарльза Шаффорда. А до цього переможений у другому і третьому раундах побував у нокдауні. Яскрава і переконлива перемога нашого співвітчизника. Вся Україна бажає Володимирові та його братові Віталію нових успіхів на рингах світу!

■ Легка атлетика

«Бронзовий заспів»

Едмонтон. Чемпіонат світу. Учора було розіграно чотири комплекти нагород. Першу відзнаку до скарбнички української збірної поклала харків'янка Віта Павлиш у штовханні ядра. А перемогла олімпійська чемпіонка з Білорусі Яніна Корольчик, «срібло» — у німкені Надін Клейнард-Шмідт. Сточетирвку в чоловіків виграв американець Моріс Грін, семиборство в жінок —росіянка Олена Прохорова. Далі від усіх метнув молот Шимон Жалковський з Польщі.

■ Футбол

Непокірний Покора...

Чемпіонат країни. Вища ліга. 5-й тур. *«Дніпро»—«Поліграфтехніка». 0:0.* 10 000. *«Металург» М—«Шахтар». 0:2.* 12 500. Конюшенко, 10, Бєлік, 58. *«Металург» Зп—«Закарпаття». 4:1.* 2 000. Заяць, 38, Акопян, 53, 88, обидва з пенальті, Ільяшов, 63 —Продан, 73. *«Металіст»—«Ворскла». 2:0.* 11 000. Бермудес, 59, Пушкуца, 68. *ЦСКА—«Кривбас». 3:0.* 2 000. Закарлюка, 13, Пахолюк, 47, 55. *«Металург» Д—«Карпати». 0:0.* 3 000. Поєдинок «Таврія»—«Динамо» перенесено на прохання киян.

«МЕТАЛУРГ» Д, «ШАХТАР» — по 10 очок, «ДИНАМО», «Карпати» — по 8, «Металург» М, «Металург» Зп, «Поліграфтехніка», «Металіст» — по 7, «Дніпро» — 6, «Кривбас» — 5, «Таврія» — 4, ЦСКА — 3, «Закарпаття» — 2, «ВОРСКЛА» — 0.

Дебютант вищої ліги — «Поліграфтехніка» — продовжує приємно дивувати. Підопічні Романа Покори виявляють неабияку непокірність іменитим. У попередньому турі олександрійці перегралі лідера. І от тепер не поступилися бронзовому призерові попереднього чемпіонату у Дніпропетровську.

Нарешті нормальний футбол показали армійці, які переконливо переграли «Кривбас». Часом футболісти ЦСКА демонстрували зразки якісної гри. Це особливо важливо напередодні старту клубу в розіграші Кубка УЄФА. Нагадаємо, що кияни у четвер на стадіоні «Динамо» приймають фінський «Йокеріт».

А київські динамівці таки зустрілися з «Таврією». Але в товариському поєдинку на полі свого заміського центру підготовки в Кончі-Заспі. «Динамо» виграло — 3:2. Голи: Мелащенко, 55, Серебренников, 65, Ідахор, 89 — Гігіадзе, 50, Трапаїдзе, 60.

Завтра в Бухаресті чемпіон України проведе перший матч третього раунду Ліги чемпіонів проти місцевого клубу «Стяуа». А «Шахтар» уже сьогодні в Донецьку в цих самих змаганнях поміряється силами зі знаменитою дортмундською «Боруссією». Тож нехай щастить нашим командам!

Лише результати

***Першість країни. Перша ліга. 4-й тур.* «Оболонь»— «Борисфен». 1:0. ЦСКА-2—«Дніпро-2». 0:0. «Шахтар-2»—«Вінниця». 5:1. «Прикарпаття»—«Волинь». 1:0. «Зірка»—«Електрометалург-НЗФ». 2:0. «Нафтовик»— «Чорноморець». 1:0. «Полісся»—«Карпати-2». 1:0. «Сталь»—«Миколаїв». 2:0. «Нива»—«Динамо-2». 1:2.**

***Лідирують:* «Сталь» — 9 очок, «Зірка», «Волинь», «Шахтар-2», «Електрометалург-НЗФ», «Полісся», «Оболонь» — по 7.**

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *після кількох місяців відсутності, пов'язаної з травмою, динамівський форвард Максим Шацьких — знову на полі.*

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Не лише протидіяти, а й запобігати

Хоч би як нам хотілося, але надзвичайні ситуації та пов'язані з ними події їх не виключити з нашого життя. Надзвичайно напруженим було перше півріччя нинішнього року. Практично кожен день не давав рятувальникам Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій спокою: зсуви, лісові пожежі, різні катастрофи. Піротехніки весь час знаходили і ліквідовували бомби, снаряди та міни, що лишилися у землі та морі з часів уже давно минулої війни. Великого клопоту завдають і елементарна недбалість і необережність самих людей.

Так, з початку року на воді загинуло 1593 особи, з них 247 дітей. Унаслідок харчових отруєнь, особливо грибами, постраждала 351 особа, з них 10 померло.

Варто пригадати обледеніння у листопаді-грудні минулого року, яке зачепило дванадцять областей і завдало величезної шкоди. Або візьмемо катастрофічний паводок у Закарпатті чи червневий смерч цього року. Тільки з початку нинішнього року в Україні сталося 1062 ситуації, які класифікуються як надзвичайні. Тож було чим займатися Міністерству з надзвичайних ситуацій.

Як оперативніше і ефективніше реагувати на нестандартні ситуації, створити нову ідеологію протидії катастрофам, а головне — запобігти або знизити їхній вплив — ці питання хвилюють керівництво МНС. Про це та інше йшлося нещодавно на колегії МНС. Прокоментувати порушені там проблеми наш кореспондент попросив міністра із питань надзвичайних ситуацій Василя ДУРДИНЦЯ.

— На колегії ми детально проаналізували роботу міністерства і підпорядкованих йому структур за підсумками першого півріччя з усього комплексу питань і зі сфери природно-технічної безпеки, і зі сфери соціального захисту потерпілих та пом'якшення наслідків Чорнобильської катастрофи.

Основні зусилля міністерства було зосереджено передусім на ліквідації наслідків потужних надзвичайних ситуацій, які охопили переважну більшість регіонів країни, а також на реалізації цілої низки важливих заходів з розвитку й удосконалення підпорядкованої нам системи.

Лише до аварійно-відновлювальних робіт у Закарпатті залучено більш як 2600 співробітників особового складу складу МНС та майже 800 одиниць техніки. Нашими підрозділами відселено 1600 потерпілих, відкачано понад 45000 кубометрів води з 686 будинків і 3080 колодязів. Доставлено 578 тонн продовольства та гуманітарних вантажів, розібрано 336 зруйнованих і аварійних будівель, розчищено більш як 24000 квадратних метрів території, 3815 метрів русел річок та 7550 метрів автодоріг тощо.

— Певно, окрім суто рятувальних, будівельних робіт, МНС у першому півріччі займалося й чимось іншим, про що також ішлося на колегії?

— Паралельно з безпосередньою участю у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій виконувалися завдання щодо забезпечення комплексного розв'язання проблеми захисту населення і територій в інтересах безпеки окремої людини, суспільства, збереження національного надбання і довкілля, створення необхідних умов для сталого розвитку нашої держави.

Відповідно до Указу Президента України від 9 лютого ц. р. "Про заходи щодо підвищення рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру" проводилася комплексна оцінка техногенного стану об'єктів підвищеної небезпеки. Уточнено 1155 паспортів потенційно небезпечних об'єктів і регіонів щодо ризиків виникнення НС та складено проекти планів першочергових запобіжних заходів.

Для підвищення реагування на надзвичайні ситуації утворено оперативний міжвідомчий штаб з ліквідації НС, затверджено положення про нього, визначено його персональний склад, порядок роботи, збору й оповіщення.

Поглиблений аналіз процесів, які відбуваються у сфері надзвичайних ситуацій, свідчить, що часто дії з відведення загроз, зниження їх рівня, або ліквідації наслідків бувають неадекватні з причин саме недооцінки загрози або незнання сценарію розвитку ситуації. Тому ми поклали в основу своєї діяльності принцип високоякісного, надійного і достовірного прогнозування небезпечних явищ. Це підвищило ефективність превентивних заходів і допомогло краще протистояти небезпечним явищам.

Справді, надзвичайні ситуації і пов'язані з ними події неминучі, хоч би як нам хотілося викреслити їх із життя. І слід визнати: на даному етапі розвитку суспільства з різних причин повною мірою цього зробити не вдасться. Тому найреальнішою протидією НС сьогодні ми бачимо об'єднання зусиль суспільства в напрямі упередження проявів стихії, запобігання виникнення небезпеки, зниження її рівня, опративного реагування на надзвичайні ситуації.

Очевидною є потреба вдосконалення системи управління техногенною і природною безпекою населення, територій і об'єктів господарської діяльності, що також знайшло відображення у нашій поточній роботі в першому півріччі.

— Прийнято чимало державних і регіональних програм стосовно боротьби з надзвичайними ситуаціями. Як вони реалізуються?

— Мушу визнати, що заходи, передбачені цими програмами, здійснюються повільно, не в повному обсязі і не скрізь. Тому МНС змушене було саме здійснити комплексні заходи щодо зменшення ризиків виникнення і пом'якшення наслідків катастроф та надзвичайних ситуацій на основі виваженої законодавчої, економічної і наукової бази з належним фінансуванням і матеріально-технічним забезпеченням за рахунок і державного бюджету, і бюджетів регіонів, у тому числі суб'єктів господарювання незалежно від форм власності.

Маю всі підстави стверджувати, що на обраному шляху в нас є певні здобутки, позитивні тенденції і зрушення в реалізації завдань, покладених на МНС. Підгрунтям цьому є напрацьована законодавча і нормативно-правова база. Це і згаданий уже мною Указ Президента і пакет постанов Кабінету Міністрів України з питань комплексних заходів, спрямованих на ефективну реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту до 2005 року. І, зокрема, постанови про створення Всеукраїнського науково-дослідного інституту захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та інституту управління у сфері цивільного захисту. Велике значення матиме створення системи матеріальних резервів, утворення Державної інспекції цивільного захисту та техногенної безпеки.

Високого динамізму і практичного наповнення набули і заходи міжнародного співробітництва. Вони змінили авторитет міністерства в гуманітарних організаціях ООН, НАТО і Міжнародній організації цивільної безпеки. З'явилася довіра до нас, про що свідчать інвестиції, які вкладають, приміром, Швейцарська конфедерація в протипаводкові заходи на Закарпатті і група країн-донорів у реалізацію пілотного проекту "Карпатський регіон".

— Як на місцях, у регіонах виконують нормативні документи? Адже від суцільної належної виконавської дисципліни залежить багато.

— Скажу відверто: абсолютну більшість організаційних і практичних заходів здійснило наше міністерство. А регіони, основні виконавці запланованого, їх не виконують сповна і вчасно. Це стосується і згаданого Указу Президента, і Постанови Кабміну "Про комплексні заходи, спрямовані на ефективність державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру".

У деяких регіонах усупереч постанові Кабінету Міністрів України і рішенню колегії МНС від 24 лютого ц. р., начальники управлінь не підготували конкретні пропозиції до планів комплексних заходів облдержадміністрацій із залученням усіх зацікавлених установ і організацій. З цієї причини у Вінницькій, Дніпропетровській, Луганській областях, Києві керівники місцевих органів виконавчої влади затвердили лише плани управлінь з надзвичайних ситуацій. Реальність запланованих заходів викликає сумнів, оскільки основними виконавцями визначено самі управління.

У Дніпропетровській, Одеській областях та місті Києві плани комплексних заходів затверджено не рішенням колегій, а лише схвалено комісіями з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. У Хмельницькій області план погоджено з першим заступником голови облдержадміністрації. Крім того, у Донецькій, Одеській, Черкаській, Вінницькій, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Чернівецькій, Чернігівській областях не додержано встановленого терміну розгляду і затвердження планів.

Викликає стурбованість легковажне ставлення окремих начальників управлінь до попереджень про можливість виникнення надзвичайних ситуацій. А це призводить до неадекватного реагування і тяжких наслідків. В окремих областях відсутні будь-які резерви матеріальних та фінансових ресурсів для розгортання і забезпечення першочергових аварійно-рятувальних робіт і надання допомоги потерпілому населенню. Ми відчуваємо невміння окремих керівників на місцях організувати роботу в умовах надзвичайної ситуації, особливо на її початковому етапі.

— Досі ми скорочено називали ваше міністерство. І тим самим обмежували поле діяльності його і регіональних підрозділів. Але ваше міністерство займається і захистом населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Рівень, якість роботи міністерства в цьому напрямі можна вимірювати кількістю звернень громадян. Про що свідчать підсумки першого півріччя?

— У першому півріччі порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість звернень до МНС зменшилась на 629, або на 15,3 відсотка. Водночас нам не вдалося домогтися чіткого, вчасного та об'єктивного розгляду звернень, заяв та скарг. Загалом з початку року їх надійшло 3485. У половині з них — питання соціального захисту населення. Кожне п'яте звернення — про забезпечення житлом. Значна кількість заяв пов'язана із наслідками надзвичайних ситуацій.

На жаль, у нас ще є факти формалізму та тяганини під час розгляду заяв і скарг, що призводить до повторних звернень громадян. Це стосується і працівників нашого міністерства, і керівників управлінь Житомирської, Вінницької, Полтавської, Закарпатської та Київської областей.

— То які головні, найважливіші напрями роботи визначила колегія на друге півріччя і подальшу перспективу?

— Серед першочергових — безпека людей на воді. Є Указ Президента України від 15 червня 2001 року "Про систему реагування на надзвичайні ситуації", де передбачено чіткі заходи щодо попередження загибелі людей на воді. Їх треба реалізовувати, а не просто споглядати за нещасними випадками.

Особливої уваги потребує підвищена пожежна небезпека. Зросла вірогідність виникнення спалахів небезпечних інфекційних захворювань, харчових отруєнь і особливо грибами. Ми націлили свої підрозділи на дотримання запобіжних заходів.

Колегія зобов'язала керівників відповідних підрозділів МНС і начальників територіальних управлінь до 1 листопада нинішнього року створити реальні матеріальні резерви для забезпечення першочергових робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Поставлено завдання забезпечити належний контроль і координацію робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха у Закарпатській, Одеській та Івано-Франківській областях. Зокрема, відбудову життєво важливих об'єктів у Закарпатській області має бути завершено до 1 вересня, а будівництво і ремонт житла — у листопаді нинішнього року.

Зобов'язано відповідальних працівників МНС забезпечити супровід розгляду і прийняття Верховною Радою Закону України "Про сили цивільного захисту" та підготувати до 1 жовтня ц. р. обгрунтовані пропозиції щодо реформування військ Цивільної оборони України у державну професійну спеціальну аварійно-рятувальну службу в складі міністерства.

Ще одна вимога-завдання колегії — до 1 грудня ц. р. завершити паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів і територій щодо ризиків виникнення на них надзвичайних ситуацій техногенного та природного походження, створення Державного реєстру цих об'єктів.

Відповідних працівників зобов'язано прискорити доопрацювання і забезпечити супровід проектів нової Концепції захисту населення України у зв'язку з Чорнобильською катастрофою і Національної програми мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи на 2001—2005 роки та до 2010 року.

Намічено до 1 жовтня ц. р. організувати роботу з видачі посвідчень дружині (чоловікові), опікуну дітей померлого, смерть якого пов'язана з участю у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Поставлено завдання на базі розробок Українського науково-дослідного інституту харчування разом з Міністерством охорони здоров'я підготувати проект постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до чинної постанови щодо норм харчування та часткової компенсації вартості продуктів для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

До 1 вересня ц. р. має бути підготовлено проект закону України щодо врегулювання питання виплати компенсацій за втрачене майно в період з 1992 по 1996 рік, а до 1 листопада — завершити розробку Чорнобильської будівельної програми на 2002—2005 роки та до 2010 року.

До 1 жовтня буде перевірено стан санаторно-курортного лікування та оздоровлення постраждалого населення, особливо дітей, у закладах, з якими укладено договори. До 1 грудня — провести інвентаризацію лікувально-діагностичного обладнання, придбаного за кошти Чорнобильського фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, проаналізувати ефективність його використання.

Колегія звернула увагу на розв'язання питань фінансування і будівництва та введення в експлуатацію першої черги комплексу "Вектор". Передбачено підготувати проект Порядку зміни меж зони відчуження і відселеної частини зони безумовного (обов'язкового) відселення.

— Завдань справді багато. Це потреба чи міністерство посилює свою координуючу роль у здійсненні наміченого?

— Так, завдання, які належить нам розв'язувати в наступному півріччі, на порядок вищі й масштабніші, ніж у попередній період. Етап справді дуже складний і напружений. Успіх залежатиме від ставлення до виконання обов'язків кожного працівника апарату міністерства, регіональних управлінь, усіх органів місцевої влади. Байдужість і пасивність у нашій справі неприпустимі. Адже за нашою роботою — долі людей, їхнє здоров'я і життя, благополуччя нашої країни в цілому. І це зобов'язує нас працювати самовіддано, неординарно і з високою відповідальністю.

— Дякую вам, Василе Васильовичу, за відповіді і бажаю, щоб усі плани і наміри міністерства здійснилися, а ваші доручення виконувалися так само самовіддано і відповідально. І щоб менше було у нас надзвичайних ситуацій.

— І нам дуже хотілося б, щоб у нашій державі та в світі в цілому було менше катаклізмів, катастроф, нещасних випадків тощо.

Дякую редакції газети "Голос України" за увагу до роботи нашого міністерства, наслідком чого є поліпшення висвітлення нашої нелегкої роботи.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: міністр з питань надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець дякує за службу миколаївським рятівникам.

Якщо недооцінювати загрозу, надзвичайні ситуації втілюватимуть свій сценарій

Японія відзначила чергову річницю атомного бомбардування міста Хіросіми авіацією США. Трагедія сталася 6 серпня 1945 року, о 8 годині 45 хвилин. Бомба (американці назвали її «Літл бой», тобто «Малюк») майже повністю зруйнувала місто. До кінця грудня в Хіросімі налічувалося 140 тисяч загиблих. Американці, які 9 серпня бомбардували ще й Нагасакі, досі за свої «подвиги» не вибачилися.

Учора в Хіросімі біля Будинку атомної бомби протестанти лягли на землю. Рівно о 8.45, символізуючи собою вбитих внаслідок бомбардування. Місто відвідав прем'єр-міністр Японії Джунічіро Коїдзумі, там відбулися мітинги пам'яті.

Фото АП.

Солана переконаний, що албанці підкоряться

Верховний представник ЄС з питань зовнішньої політики та безпеки Хав'єр Солана спробував в Охріді наблизити позиції лідерів македонських та албанських партій, які обговорювали питання формування і підпорядкованості місцевої поліції. На думку «РІА-Новини», Солана використав один з останніх козирів — дав тверду обіцянку лідерам албанських партій, що Україна більше не постачатиме зброю македонській армії. Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, який прилетів до Македонії тим самим літаком, що й Хав'єр Солана, підтвердив, що поставки зброї припинено до кінця переговорів.

Солана разом з міжнародними посередниками висунув нові пропозиції: склад місцевої поліції має відповідати національному складу на місцях, поліція підпорядковуватиметься державним органам, а не локальній владі. Спірним залишається питання про керівників поліції. Албанці пропонують, щоб їх призначала місцева влада, а македонці — щоб це було компетенцією державних структур.

Відомо, що, за договором, на територію Македонії найближчим часом буде введено контингент НАТО. Завдання миротворців — прийняти у бойовиків зброю, яку ті, знов-таки за умовами договору, мають добровільно здати. Та сепаратисти не поспішають залишати позиції, практично цілковито контролюють територію, що примикає до Косово. А за кілька годин до проголошення домовленості в Охріді командир одного з партизанських угруповань повідомив телефоном кореспондентів АР, що албанські екстремісти не визнають результатів цих переговорів. Албанці вимагають серйознішої «інтернаціональної конференції»...

На запитання репортерів, чи погодяться албанці виконати вимоги, встановлені за столом переговорів, Хав'єр Солана відповів: «Вони підкорятимуться».

Яна СТАДІЛЬНА.

Є закон — будуть і вибори

Парламент Грузії затвердив у остаточній редакції запропонований президентом законопроект «Про внесення змін і доповнень до закону про місцеве самоврядування і управління». Це означає, що вибори до місцевих органів влади, намічені на осінь нинішнього року, відбудуться в обов'язковому порядку.

За цей законопроект, де враховано всі поправки, внесені під час його ухвалення в середу у першому читанні, проголосувало 124 депутати, при одному голосі «проти». Парламентська опозиція, як завжди, в голосуванні участі не брала. Закон у затвердженій редакції передбачає на так званому першому рівні самоврядування (село, селище, громада) виборність голів місцевих управ. Представницькі органи (сакребуло) на цьому рівні обиратимуться за мажоритарною системою. На наступному, районному, рівні сакребуло формуються на асоційованій основі, а глав районних управ із складу сакребуло призначає глава держави. У великих містах, які не входять до складу адміністративних районів, за винятком міст Тбілісі й Поті, мерів обирають прямим голосуванням, а міські сакребуло — за мажоритарною системою. За такою само системою обиратимуться й депутати до Тбіліського і Потійського сакребуло. Мерів цих міст призначає президент країни.

Об'єднана парламентська опозиція заявляє, що закон ухвалено з порушенням законів і регламенту парламенту. Зокрема, опозиція стверджує, що для прийняття закону про місцеве самоврядування не було достатнього кворуму, і парламентська «більшість» отримала голоси лише завдяки маніпулюванню депутатськими пультами для голосування.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Галина Вишневська: «Немає сил на це дивитися...»

Людина-легенда Мстислав Растропович живе «водночас» у двох містах — Санкт-Петербузі і Парижі. От і 3 серпня до Риги він прибув із столиці Франції. Зазвичай у тих містах, де він гастролює, маестро живе по кілька днів. Цього разу зроблено виняток: гадають, що він пробуде на берегах Даугави і Ризької затоки близько двох тижнів.

На те є вагомі причини. У день його прибуття до Латвії розпочався фестиваль віолончелістів його імені. У Ризі та Юрмалі виступатимуть Каріне Георгян, Давид Герінгас, Іван Моніґетті, Наталія Шаховська, Елеонора Тестелець, Маріс Віллеруш та інші знаменитості, які вже й самі професори музичних академій.

Як сказала дружина М. Растроповича уславлена співачка Галина Вишневська, «коли Слава зустрічається зі знайомими, починаються нескінченні поцілунки й гуляння — немає сил на те дивитися!» Можливо, тому прима-дружина не прилетіла разом із чоловіком. Щоправда, шанувальники сподіваються, що вона все-таки передумає й відвідає на день-два місто, що відзначає 800-річчя з дня заснування.

Столиці Латвії цього року пощастило: завдяки ювілеєві її мешканці й гості змогли і зможуть іще почути і побачити найкращих виконавців і музичні колективи. Як сказав один із учасників фестивалю віолончелістів Сергій Ролдугін: «Ця земля зігріта такою кількістю музичних талантів, що тут особливий мікроклімат».

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Кольори зрівняно в правах

Дехто вважає прийняття такого закону правильним: якщо людина влаштована так, а не інакше, то навіщо позбавляти її щастя мати хоча б таку сім'ю?

З першого серпня в Німеччині набрав чинності закон, який дозволяє шлюби представників одностатевого кохання. Щоправда, мовою правового акта то звучить дещо інакше: партнерство для життя. Вже в перший день чинності нового закону по всій країні відбулися масові весілля гомосексуалістів і лесбіянок. Так, приміром, у Берліні поєдналися в законному шлюбі 300 пар, у Гамбургу — 15, Ганновері — 20.

За статистикою, в Німеччині гадано живуть спільно 41 тисяча 400 таких пар. Гомосексуалісти і лесбіянки об'єдналися у спілку, котра протягом багатьох років добивалася прийняття закону, що дозволяв би офіційно створювати сім'ї, котрі в правах нічим не відрізнялися б від звичайних. Бундестаг ухвалив такий закон, і багато які землі сприйняли його як керівництво до дії: справлено перші весілля. Але, приміром, Баварія, Гессен, Нижня Саксонія, Бранденбург зажадали від конституційного суду перевірки, чи відповідає він уже чинному законодавству, і відчиняти загси для «голубих» і «рожевих» не квапляться. Та й укладені шлюби ще начебто не зовсім справжні: «партнерство для життя» має затвердити також церква. А як вона поставиться до того явища, поки що невідомо.

Хоча закон і дозволив одностатевим одружуватися, але у правах, що їх він надає звичайній сім'ї, ці «осередки суспільства» ще далеко не рівні. Так, вони можуть брати ім'я одного із подружжя, отримують право спадщини, визнання партнера членом сім'ї, переймають право на утримання, якщо один із них раптом виявиться непрацездатним. Та не розв'язано такі проблеми, як усиновлення дітей або піклування про них, якщо подружжя розлучиться, вони нерівні також у питаннях оподаткування. Та спілка гомосексуалістів і лесбіянок,. окрилена першою перемогою, не втрачає оптимізму і має намір боротися за свої права до перемоги.

Прийняття закону про шлюби людей з нетрадиційною сексуальною орієнтацією не було таємницею, і багато хто очікував, що шлюбні церемонії перетворяться на вже відомі паради кохання, які раз на рік прокочуються майже всіма містами Німеччини. Там «голубі» й «рожеві» з'являються буквально «як мати породила» та ще й порозмальовувані неймовірними картинками й татуюваннями. Однак сподіваного шоу не сталося. У молодят було все як годиться, хіба що традиційної фати бракувало. А решта все чин-чином: поцілунки, шампанське, привітання і побажання любові на все подружнє життя не тільки від рідних і друзів, а й з боку представників влади. Багато хто з молодят не приховував радісних сліз: живуть разом давно, а суспільство ставиться до них, неначе до ізгоїв.

Слід зазначити, що не було сподіваного ажіотажу і в суспільстві. Опитування людей на вулицях свідчать: багато хто ставиться до цієї події достатньо нейтрально. Хтось каже, що нічого особливого у таких шлюбах не вбачає, щоправда, не може сказати, як би зреагував, якби таке сталося в його родині. Дехто вважає прийняття такого закону правильним: якщо людина влаштована так, а не інакше, то навіщо позбавляти її щастя мати хоча б таку сім'ю? А від того, що суспільство робитиме вигляд, ніби таких людей взагалі не існує, проблема сама собою розв'язана не буде.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

Київ

Новий Постійний представник в ООН

Указом Президента України Постійним представником України в Організації Об'єднаних Націй призначено Валерія Кучинського.

Грозний

Не повторити старого сценарію

Столицю Чечні закрито. Через блокпости не можуть проїхати навіть машини з спецперепустками. Посилено патрулі. Так федерали підготувалися до Дня незалежності Ічкерії: 5 років тому цього дня бойовики під проводом Аслана Масхадова прорвалися до Грозного. Бої тривали до середини серпня.

Гавана

«Вісімку» — в космос

Кубинський лідер Фідель Кастро висловив свій протест з приводу зустрічей лідерів країн «великої вісімки». Він також пожартував, що незабаром вони, щоб убезпечити себе, зустрічатимуться на борту міжнародної космічної станції.

Тегеран

Поки що без президента

Аятолла Хаменеї відклав церемонію приведення до присяги президента Мохаммада Хатамі. Причина —відмова парламенту ухвалити кандидатури на заміщення вакансій у Раді стражів ісламської революції. Згідно з Конституцією, інавгурація відбувається лише в присутності всіх членів Ради стражів.

Джакарта

Формування уряду відкладено

Помічник нового президента Індонезії Мегаваті Сукарнопутрі повідомив, що склад нового кабінету міністрів оголосять не раніше четверга. Про причини чергового перенесення дати формування кабінету міністрів поки що не повідомляють.

Вашингтон

Здоровий і може відпочити

У місячну відпустку президент США Джордж Буш вирушив цілком здоровим. 14 лікарів центрального військово-морського госпіталю США провели його перше шестигодинне медобстеження і встановили стовідсоткову придатність Буша для виконання президентських обов'язків.

Санкт-Петербург

Дощ завадив покладенню вінків

Керівник КНДР Кім Чен Ір, який здійснює поїздку по Росії залізницею, прибув до Санкт-Петербурга. Російська влада й далі вживає надзвичайних застережних заходів, які спричиняють чимало неприємностей для громадян Росії. Приміром, у Пітері, як і в Москві, було перекрито вокзал: відмінили рух електричок. Крім того, сталися зміни у програмі: Кім Чен Ір через дощ не пішов покладати квіти на Піскарьовське кладовище.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

На території Македонії найближчим часом буде введено контингент НАТО

«Страх і покірність в їхніх очах збуджували»

Маніяк, який сполошив місто, виявився підлітком

 Кримінал

Коли в кімнату для побачень ізолятора тимчасового утримання привели низеньке хлопченя, я розгубилася: чи не помилилися міліціонери? Не вірилося, що саме він півроку наводив жах на костопільських дітей, змушував хвилюватися їхніх батьків.

Але сумніви розсіялися, як вранішній туман, коли зустрілася з колючим поглядом Сашка В. та почула, як зухвало розповідав про скоєне:

— Мені кортіло палити, бо з цигарками не розлучаюся з дитсадка. Коли хлопець, якого зустрів біля річки, не дав мені цигарку, я вдарив його ножем. Потім замахнувся знову, але він утік.

Це був перший випадок, коли п'ятнадцятирічний Сашко застосував ніж. Досі він обмежувався пограбуваннями дітей біля шкіл і на вулицях. Батьки потерпілих зверталися в міліцію, але, побачивши нападника, який демонстрував каяття, прощали, беручи з нього слово, що таке більше не повториться. Так у Костопільському райвідділі з'явилося вісім відмовних справ.

Тим часом юний грабіжник увійшов в азарт. Він уже встиг стати й токсикоманом: нюхав клей у недобудованих будинках і підвалах. Уперше скориставшися ножем, зізнався, що відчув владу над своїми ровесниками, бачив страх і покірність у їхніх очах. Це збуджувало. Отож і надалі не обійшлося без потерпілих... Містом поширилися чутки про маніяка, який нападає на дітей. Начальник Костопільського РВ УМВС підполковник міліції Олексій Лозян заспокоював громадськість по місцевому радіо. А невдовзі винуватця переполоху затримали на гарячому.

— Не жалкуєш, що потрапив до в'язниці? — запитую. **—Чи не краще в таку спеку біля річки відпочивати?**

— Жалкую, — хлопець не лукавив, бо й справді скучив за розвагами — вік брав своє. А далі відповідав завченими фразами: далися взнаки три роки, які Сашко за крадіжки провів у Львівській виправній колонії. Вона, як розповіла мама, сину на користь не пішла, навпаки: він вкарбував у пам'ять, що виживає сильніший, бо зазнав там знущань і наруги. Тому без вагань використовував ніж.

Якось Сашко перестрів хлопчика, який ніс ліки для хворої мами. Погрожуючи ножем, змусив повернутися в аптеку. Там розжалобив аптекарку: мовляв, мама вже ліки купила, а зайві витрати для їх бідної сім'ї —накладно. Милосердна жінка прийняла ліки, повернула гроші, які він привласнив.

— А якби мама хлопчика померла без ліків? — намагаюся зачепити струни милосердя. Натомість натикаюся на колючий байдужий погляд.

— Що штовхнуло тебе на пограбування?

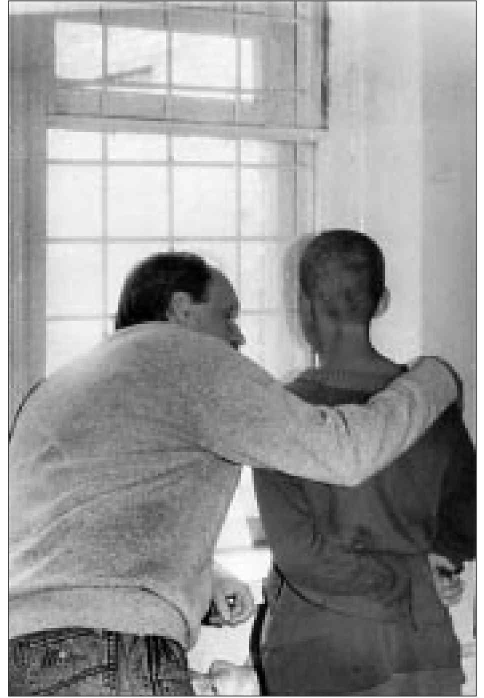
— Хотів мати свої гроші.

— Є безліч способів їх чесно заробити. Скажімо, разом з мамою вирощувати на дачній ділянці овочі, на які попит на ринку.

— Так нецікаво.

Сім'я, в якій зростав юний грабіжник, має середній достаток. Усі трудяться, щоб вижити. А Сашко пішов іншою стежкою, яка вже двічі привела до в'язниці.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Знам'янка проти газетного кіоску

 Проблема

Спочатку був дзвінок. Телефонували зі Знам'янки. Схоже, хтось із друзів-поштовиків. Достеменно розібрати через тріскотіння та чисельні перешкоди на лінії було неможливо. Але суть почутого занепокоїла. Схвильований жіночий голос повідомляв, що керівництво залізничного вокзалу виганяє з приміщення газетний кіоск.

— Адже там і вашу газету продають, тож маєте допомогти... — мало не благав знайомий-незнайомий голос...

Звістка справді дуже тривожна. Бо в кіоску, що на залізничному вокзалі вузлової станції "Знам'янка-пасажирська", реалізується понад двадцять відсотків всього роздрібу «Голосу України», що надходить до Кіровоградської області.

Начальник обласної дирекції державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» Олександр Зазимко підтвердив неприємну інформацію.

— Кіоск на знам'янському вокзалі існує, мабуть, відтоді, як і сам вокзал, — сказав він. — І нікому раніше не заважав. Нині ж керівництво вокзалу, мотивуючи свої дії розпорядженням начальника Одеської залізниці, всіляко намагається нас звідси вижити. Причина одна – ми як державне підприємство не можемо платити за оренду за новими комерційними розцінками. У такому разі кіоск стане нерентабельним. Я звертався письмово до начальника Одеської залізниці Іллі Левицького з проханням розглянути питання і знайти вихід із ситуації, але відповіді не отримав. Натомість надійшло повідомлення від його заступника з пасажирських перевезень з вимогою негайно забиратися з приміщення вокзалу, бо, мовляв, немає договору про оренду. Але це не так, бо відповідний договір у п'яти примірниках ми передали особисто начальнику знам'янського вокзалу Вірі Пальчуненко. Після цього я ще неодноразово звертався і до Одеси, і до Антимонопольного комітету, але поки що жодного результату.

Свого часу подібна ситуація склалася і в Кіровограді. Та керівництво кіровоградського вокзалу оперативно вирішило питання і на попередніх умовах виділили нам навіть більшу площу, ніж ми мали раніше. Тож тепер робитимемо там повноцінне поштове відділення із телеграфом, телефонами тощо. А у Знам'янці через невизначеність ситуації не можемо обновити навіть той кіоск, що маємо...

Під час розмови з Олександром Зазимком з'ясувалося, що газетний кіоск на залізничному вокзалі не єдина проблема, яка останнім часом спіткала знам'янський вузол зв'язку. На тій самій привокзальній площі поштовики мають невеличке приміщення. Відремонтувавши його, можна було б хоча б частково компенсувати вірогідну втрату кіоску. Але...

— Спочатку депутати міськради під впливом місцевих бізнесменів відібрали у нас землю навколо будинку і передали її в оренду комерсантам. Тепер стіни приміщення заставлені торговельними наметами і лотками таким чином, що ремонт розпочати неможливо, бо навіть автомобіль не під'їде. Там постійно ведуть якісь земляні роботи, від чого дощова вода затікає під стіни і будівля руйнується на очах.

Олександр Зазимко не виключає, що це робиться з умислом. Можливо, приміщення впало в очі якомусь бізнесменові, тож, не маючи можливості просто його відібрати (власність — державна), робиться все можливе, аби довести будівлю до такого стану, щоб «Укрпошта» сама від нього відмовилася. Частково підтверджує таке припущення й той факт, що обласний арбітражний суд відмовився розглядати позов поштовиків про повернення відібраної у них землі. Тож тепер, як повідомив Олександр Зазимко, проблема вирішуватиметься у Києві у Вищому арбітражному суді України.

Олег БОНДАР.
Кіровоградська область.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Телефон сільський — зв'язок міжнародний

 Зв'язок

Вінницькі зв'язківці розробили власну схему поліпшення якості сільського телефонного зв'язку

Для довідки. *Вінниччина порівняно з іншими регіонами держави має найбільшу кількість сільських АТС — 698. Техніка морально застаріла — переважна більшість станцій експлуатується в середньому 30 років. Вона потребує модернізації або заміни. За участю спеціалістів ВАТ «Укртелеком» та науковців Одеського інституту зв'язку вінничани розробили схему «цифровізації» обласного телефонного зв'язку.*

«Зі своєї хати можу до америки телефонувати?..»

Вінничани вирішили йти двома шляхами. Замінити переважну більшість старих АТС на сучасні цифрові електронні станції. У разі, якщо не дасть змоги економічна ситуація, вдадуться до часткової модернізації старого обладнання. Свої поради й пропозиції з цього приводу вже висловили науковці згаданого Одеського інституту зв'язку.

Тим часом у селах уже встановлено 12 нових АТС. Усі вони вітчизняного виробництва. Станції типу «Донець» виготовляють у Харкові. Спеціально передбачені для сільської місцевості, їхня абонентська ємність становить від 92 до 480 номерів. У двох населених пунктах Тростянецького, стільких само —Томашпільського, а також в інших районах абоненти вже відчули, що являє собою нова якість зв'язку. Дехто поперваx не приховував здивування: «Раніше не міг додзвонитися до сусіднього села, а тепер хоч до Америки, хоч на край світу...»

Як пояснили зв'язківці, одночасно абоненти мають можливість отримувати додаткові види послуг: конференц-зв'язок, переадресація телефонного дзвінка тощо. Розширюється станційна ємність номерів. Але головне, наголосив начальник відділу експлуатації та розвитку мереж обласної дирекції «Укртелеком» Юрій Вербовий, це висока якість зв'язку. Раніше про неї сільські абоненти, ніде правди діти, могли лише мріяти.

В обласній дирекції довго сушили голову над тим, у якій черговості оновлювати АТС? Врешті-решт, пояснив співрозмовник, вдалися до експерименту. Проводять його на базі Вінницького району.

30 нових АТС — в один район

Пропозиція: повністю замінити АТС в одному районі — виникла на засіданні технічної ради. Вирішили, якщо задум справдить себе, таким само чином діятимуть і далі. На запитання, чому експериментальним став саме Вінницький район, Ю. Вербовий відповів так:

— У Вінниці два роки тому стала до ладу потужна цифрова станція. Дотепер вона не працює на повну силу. Як було не скористатися можливістю завантажити її?

У семи селах, зокрема Бохониках, Медвежому Вушку, Луці Мелешківській, станції вже змонтовано. Загалом їх завезено в район майже 30. Ті самі харківські «Донці». На змонтованому обладнанні спеціалісти могли б вводити програму, але...

— Абоненти навіть не здогадуються,— пояснює співрозмовник,— який складний процес технічного переозброєння сільських АТС. Усі вони (йдеться про Вінницький район) будуть під'єднані до опорно-транзисторної станції, що її маємо змонтувати на базі діючої в обласному центрі «цифровички». Не з власної вини зв'язківцям не вдалося вчасно виконати намічені роботи. На заваді стала зимова стихія. Довелося відволікати спеціалістів, кошти на відновлення зруйнованих телефонних мереж. До слова сказати, на сьогодні майже всі вони знову в дії. За винятком, як пояснив Ю. Вербовий, окремих сільських абонентів, у яких телефони не працюють досі.

Опорну станцію, каже співрозмовник, ми не зможемо змонтувати без підтримки «Укртелекому». Обладнання до неї, а воно іноземного виробництва, матимемо лише після того, як «Укртелеком» укладе угоду на його поставку із фірмою-виробником.

Реформам потрібен... надійний зв'язок

Коментар директора обласної дирекції ВАТ «Укртелеком» Віктора ЯБЛОНСЬКОГО:

— Проблема оновлення сільських АТС, забезпечення селян якісним телефонним зв'язком, на мою думку, актуальна й тому, що АПК продовжує реформуватися. Без телефону, факсу, інших сучасних засобів зв'язку не можна вчасно отримати необхідну інформацію. Саме цифрові станції, про які йшлося вище, дають можливість керівникам новостворених агроформувань, індивідуальним господарям, фермерам тримати руку на пульсі життя. Це проблема загальнодержавного масштабу — створення на селі сучасного виду зв'язку. Без підтримки з боку держави силами лише самих зв'язківців її буде непросто вирішити. Здається, поки що ніхто всерйоз не замислюється над тим, що неякісний телефонний зв'язок може гальмувати реформи. Без необхідних коштів робота з його оновлення може розтягнутися на довгі роки. Взяти, для прикладу, нашу область. За наявності необхідних коштів провести заміну старих АТС на нові можна було б трохи більше як за п'ять років. Скільки насправді буде витрачено часу — за такий невдячний прогноз навряд чи хто візьметься...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Столітній толевий стелить у Європу руберойд

Вітчизняний стиль

Українські підприємства, що випускають високоякісну, конкурентоспроможну не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку продукцію, постійно розширюють асортимент, удосконалюють технологію виробництва, зрештою, піклуються про кожного з нас, створюючи нові робочі місця і наповнюючи державну казну, по праву можна назвати національним надбанням. Сьогодні, напередодні 10-ї річниці Незалежності, хотілося б розповісти про одне з таких — Відкрите акціонерне товариство «Славутський руберойдовий завод». Чи не найстаріше підприємство Хмельниччини після етапів приватизації та докорінної реконструкції на 103-му році свого життя «видає нагора» продукцію світової якості. В Україні такий руберойд випускається хіба що на дослідницькому чи експериментальному рівні.

Історія Славутського руберойдового починалася з невеличкого (працювало на ньому лише вісім осіб) толевого заводика, заснованого наприкінці дев'ятнадцятого століття князем Романом Сангушком. За час свого існування підприємство декілька разів відбудовувалося і реконструювалося: у 1917-му після пожежі 1909-го, у 1945-му, коли звільнилися від фашистської окупації. Удосконалення виробничої лінії у 1967 році збільшило потужність до 25 млн. кв. метрів толю за рік. Опісля реконструкції 1983 року завод перейшов на випуск покрівельного руберойду...

Однак зародження ринкових відносин у нашій країні змусило чимало підприємств складати іспит на виживання. На початку 90-х Славутський руберойдовий почало лихоманити: впав попит на застарілу продукцію, згортається її виробництво. У 1993-му завод практично зупинився. Потрібно було шукати шляхи для виходу з такої непростої ситуації. Тому в 1994 році підприємство приватизовується і стає Відкритим акціонерним товариством. Слідом за цим правління ВАТ приймає рішення реконструювати виробництво, аби в подальшому виготовляти покрівельні та гідроізоляційні матеріали нового покоління...

Команда фахівців, яку очолив голова правління ВАТ «Славутський руберойдовий завод» Володимир Миколайович Шандра, досконало вивчала попит, на базі дослідження нових галузей застосування гідро-, звуко-, теплоізоляційних та покрівельних матеріалів «вирощувалися» свої покупці, вибиралися найкращі постачальники сировини для виготовлення руберойду. На цьому ж етапі за допомогою спеціалістів корпорації «Укрбудматеріали» було розроблено проект «Впровадження прогресивної технології полімеризації бітуму і нанесення його на синтетичну основу з метою виробництва нового покоління високоякісних довговічних покрівельних і гідроізоляційних матеріалів». Цей інноваційний проект пройшов чимало усіляких експертиз і погоджень, та в результаті був рекомендований Кабміном до реалізації. Слід зазначити, що таких проектів у галузі виробництва будівельних матеріалів на той час не було.

— У 1998—2000 роках на Славутському руберойдовому відбулася докорінна реконструкція, — розповідає Володимир Миколайович. — Встановлено дорогий сучасний італійський комплекс фірми ВОАТО —останнє слово техніки в галузі виробництва м'яких покрівельних і гідроізоляційних матеріалів. Чимало коштів у модернізацію виробництва завод вклав із власних ресурсів. Адже процес реконструкції — це не тільки нова технологічна лінія, а й цілий комплекс робіт, пов'язаних із навчанням фахівців, розробкою програмного забезпечення, монтажем основного й допоміжного обладнання, облаштуванням території, ремонтом адміністративного та виробничого корпусів тощо. Слід зазначити, що реконструкція стала для нашого інженерно-технічного персоналу серйозним випробуванням, з яким він з честю впорався, продемонструвавши високий професіоналізм і здатність розв'язувати найскладніші організаційно-технічні завдання.

У травні 2000 року Славутським руберойдовим заводом випущено перший рулон нової продукції, аналогічної якій не продукує жодне підприємство України. Переваги славутського єврорубероїду над традиційним очевидні. Технологія укладання без застосування гарячого бітуму дає змогу не тільки зекономити на витратах, пов'язаних з підігріванням та подачею бітумної мастики на покрівлю (що досить важливо на висотних спорудах), а й підвищити безпечність таких робіт. Міцність, довговічність, тепло- і морозостійкість, довгі терміни експлуатації (до 30 років), легкість (достатньо підплавити нижній шар м'якої покрівлі газовим пальником) та надійність укладання навіть за мінусової температури, основа, що не згниває (на відміну від картонної), сумісність із будь-якими матеріалами, широкий асортимент продукції залежно від техніко-експлуатаційних характеристик та кольорової гами. А ще такий руберойд займає мало місця під час зберігання, створює мінімальні навантаження на опорні конструкції. Один настил єврорубероїду замінює 4—5 настилів звичайного...

— Що стосується саме виробничого процесу, —розповідає директор підприємства Валерій Михайлович Пинзарь **(на фото)**, — то на нашому підприємстві його цілком автоматизовано. За допомогою живої графіки в режимі реального часу можна контролювати ситуацію на будь-якій ділянці роботи. Програмне забезпечення має модуль завантаження рецептур. Автоматично контролюються кількість компонентів та температурний режим. Високоефективне очисне обладнання зводить до мінімуму кількість шкідливих викидів в атмосферу, й персонал, який обслуговує лінію, працює в чистому приміщенні.

Окремо варто згадати про лабораторію заводу, де контролюється більш як 30 видів продукції за 70 показниками. Її укомплектовано найсучаснішим обладнанням. До прикладу, тут мають єдиний в Україні апарат штучного старіння. Лабораторія Славутського руберойдового наділена правом обслуговувати не тільки власне виробництво, а й проводити сертифікаційні дослідження продукції інших виробників, бо вона акредитована в системі УкрСЕПРО. Сертифіковано й усі види будматеріалів, що продукує нині завод.

Сполеласт, споліізол, споліпласт, сполімод, звукотеплоізол... На Славутському руберойдовому заводі реалізовано інноваційний проект і створено потужності з виробництва 12 млн. кв. метрів на рік нових покрівельних і гідроізоляційних матеріалів. Цього року тут розпочато випуск бітумної черепиці, незабаром виготовлятимуть бітумно-полімерну мастику, в перспективі планують встановити ще одну потужну технологічну лінію...

На вітчизняному ринку це підприємство є справжнім конкурентом закордонних виробників. Мало того, деякі переваги та вартість славутського рубероїду роблять можливим його експорт. А потенційні можливості задовольнити попит на таку продукцію в заводу є. Отож, столітній толевий, отримавши на межі тисячоліть друге дихання, гідно зустрічає десятиріччя Незалежності України та впевнено дивиться у майбутнє.

Наталка КОБЕРНИК.

Адреса підприємства: 30002, Україна, Хмельницька обл., Славута, вул. Мануїльського, 95. Тел./факс (03842) 2-29-46, 7-07-39. 2-19-63. E-mail: oaosrz@sl. km. ua.

Оголошення

Внимание Инвесторы, Санаторы!

Приглашаем Вас принять участие в санации должника КПСП «им. Ленина», Скадовский р-н, Херсонская обл.

Виды деятельности: Растениеводство, переработка с/х плодово-ягодной и овощной продукции.

Для участия в санации должника приглашаем любые предприятия, частных предпринимателей.

Срок подачи заявлений и проектов инвестиционного плана 1 (один) месяц со дня опубликования объявления.

Обращаться: Херсонская область, Скадовский район, с. Михайловка, КПСП «им. Ленина», Управляющему санацией Коваленко С. Н.

Акціонерне товариство «Українська автомобільна корпорація»

повідомляє про припинення діяльності шляхом ліквідації свого філіалу «Автосервісний філіал «Темп-Авто», який знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Житомирське шосе, 14-й км (ідентифікаційний код 24076717).

Акціонерне товариство «Українська автомобільна корпорація» (корпорація «УкрАВТО») підтверджує всі зобов'язання філіалу «Автосервісний філіал «Темп-Авто» перед кредиторами, в тому числі перед держбюджетними та державними фондами, органами, приймає їх претензії та позови без будь-яких обмежень за зазначеною адресою і вирішує їх у встановленому чинним законодавством порядку.

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушив справу № 08/3057 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційного підприємства «Петраківська МТС (ІЛВС)» (адреса: с. Петраківка, Катеринопільський район, Черкаська область), п/р 26000301786590 в ЧЦВ Промінвестбанку України, МФО 354091, код 24359119.

Розпорядником майна призначено Занька Миколу Миколайовича (ліцензія № 000349 від 15.03.2000 р.) м. Черкаси, 47-54-95.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Приватне підприємство «Альфаполіс», місцезнаходження: м. Київ, вул. Щорса, 26, зареєстроване Печерською РДА м. Києва 30 травня 2000 року за № 26714, ідентифікаційний код № 30968415, повідомляє про ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту публікації оголошення.

Арбитражный суд города Севастополя постановлением от 25.06.2001 г., дело № 20-6/153, признал Дочернее предприятие «Интеррыбфлот-Сбыт» (г. Севастополь, ул. Коммунистическая, 10А, И/к 30526121) банкротом и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором банкрота назначена Истягина Лариса Михайловна, лицензия № 000162 от 31.01.2000 г. (тел. 0692-44-86-04).

Арбітражний суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Відінська, 10) ухвалами від 23 липня 2001 року порушив справи про банкрутство підприємств:

— № 9/33 про визнання банкрутом ВАТ «Дубенський завод продтоварів» (код 00379301, юридична адреса: 35600, Рівненська область, м. Дубно, вул. Шашкевича, 7, р/р 26005470352001 в Дубенському ТВБВ АПБ «Україна», МФО 333313).

Розпорядник майна Сокотун В. А., м. Рівне, вул. Драгоманова, 27.

— № 9/34 про визнання банкрутом ТЗОВ «Молочні дари» (код 30318171, юридична адреса: 35600, Рівненська область, м. Дубно, вул. Грушевського, 117-а, р/р 26007185 в Дубенському філіалі АППБ «Аваль», МФО 333595).

Розпорядник майна Яцюк М. І., м. Рівне, вул. Драгоманова, 27.

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ОАО «Харьковский завод сантехизделий» *сообщает о выплате дивидендов за 2000 г. с 1 августа 2001 г. При себе иметь документ, удостоверяющий личность и идентификационный код.*

Правление ОАО «ХСТЗ».

Колективне сільськогосподарське підприємство «Теремки» (місцезнаходження: 03191, м. Київ, вул. Кільцева дорога, 1, ідентифікаційний код 03359724), на підставі рішення загальних зборів членів КСП «Теремки» від 20 жовтня 2000 року протокол № 2, інформує про свою реорганізацію шляхом реформування в Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Теремки» (СТОВ «Теремки»), ідендифікаційний код 31239974, яке є правонаступником прав і обов'язків КСП «Теремки».

До уваги акціонерів ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ»

22 вересня 2001 року о 10.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Коцюбинського,13, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ»

Порядок денний:

1. Про зміни в персональному складі органів управління ВАТ «Галнафтогаз».
2. Про приєднання до відкритого акціонерного товариства «Галнафтогаз» Товариства з обмеженою відповідальністю «Лео-Стар».
3. Про затвердження умов договору про приєднання.
4. Прийняття рішення про додаткову емісію акцій ВАТ «Галнафтогаз».

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 9.00 до 9.55 год. за місцем проведення зборів.

Пропозиції акціонерів щодо доповнень порядку денного зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до дня їх проведення.

Телефон для довідок (0322) 97-14-91.

Правління товариства

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) 05.06.2001 р. порушив справу № 24/98 Б про банкрутство ВАТ «Слов'янський агроснаб» (84105, Донецька обл., м. Слов'янськ, пр. Дімітрова,5, ЗКПО 00901973, р/р 26006370188001 в АК АПБ «Україна», м. Слов'янськ, МФО 334572).

Розпорядник майна Зуєва Марія Олександрівна, № ліцензії 175, адреса: вул. Соціалістична,65/144, м. Краматорськ,84300.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Курортний аншлаг... і кабмінівська тяганина

Парадокси життя

Чи може бути таке, щоб чоловік сидів на мішку золота голий, босий та голодний. На «дикому» заході, певне, такого собі ніхто не дозволив би. А от в нас із таким явищем можна здибатись повсякчас.

Ще за радянських часів на Товтровому кряжі на Поділлі було розвідано найбагатші в Європі запаси води, що за своїми фармакологічними властивостями перевершують світові аналоги. Саме тоді у Сатанові Городоцького району і розпочали спорудження курортів —профспілкового «Збруча» і міжколгоспного «Товтри». Місцеві відомства порозтикали по ліску щось на зразок дачних хаток. Лише декілька центральних міністерств взялися за капітальні споруди. Однак на початку дев'яностих їх покинули разом з будівельною технікою. І тепер обдерті баштові крани бовваніють довкола діючих курортів, як опудала посеред городів.

Та хоч би як складалася економічна ситуація, інформація про життєдайну силу збручанських мінеральних вод сягнула найвіддаленіших континентів. І тепер у літній сезон практично неможливо отримати путівку у чотири діючі санаторії, оскільки розраховані вони лише на півтори тисячі осіб. Тоді як запаси води дають можливість одночасно лікувати до 20 тисяч хворих. А отже, потрібно негайно розв'язувати питання подальшого розвитку, знайти інвестора.

Про ці проблеми йшлося ще у період президентських виборів під час перебування на Хмельниччині Леоніда Кучми. Повернувшись до столиці, Леонід Данилович дав негайне доручення прем'єру про розроблення програми створення і розвитку курортополісу «Товтри», впровадження у зоні розвіданих мінеральних вод вільної економічної зони.

З того часу стекло багато води. Змінювалися прем'єри, а вільною зоною і не пахне. Зате деякі спритні чиновники тепер зачастили до Надзбруччя з власних інтересів — як би приватизувати діючі санаторії «Товтри» і «Збруч»? Перший крок вже ніби і визначено — об'єднати їх у корпорацію, а потім і змінити власника.

Та жодного разу державні наїзники не ставили запитання: а чи від цього стане більше місць для відпочивальників? Як на мене, то Кабміну потрібно невідкладно підготувати до нової сесії Верховної Ради проект закону «Про вільну економічну зону курортополісу «Товтри». Таке рішення не тільки розширить лікувально-оздоровчу мережу, а й поліпшить інфраструктуру вже діючих санаторіїв. А за цим і буде два основних здобутки уряду: поліпшення здоров'я нації і збільшення бюджетних надходжень. Бо гроші робитимуть гроші.

Михайло ВАСИЛАШКО.

На знімках: санаторій «Товтри»; адміністратор санаторію Галина Бельська; під час концерту для відпочивальників.

Фото автора.

Продукції продовжили «вік»

Упівтора-два рази продовжається термін використання та надійність стальних канатів промислового призначення, що їх випускає АТ «Стальканат». Сталося це завдяки впровадженню тут нових конструкцій продукції та введенню в дію дільниці її передексплуатаційної обробки. Канати з Одеси йдуть, відомо, на оснащення вугледобувних шахт і рудників.

Поштарки боролися за корону

Акції

Оператор зв'язку з Херсонського головпоштамту Ірина Вихристюк впевнена: на всеукраїнському конкурсі «Пані Пошта», що відбудеться у жовтні в Києві, вона неодмінно стане Королевою.

Корона переможниці обласного конкурсу далася дівчині у нелегкій боротьбі. Коли 19 учасниць акції постали перед журі та глядачами — очі розбіглися. Ну й дівчата! Здатні суперничати й залишити позаду різноманітних топ-моделей і «місок». І господинями себе показали, і майстринями, і артистками. А в професійних вміннях — усі відмінниці!

Та в будь-якому конкурсі мають бути переможці. Тож «золотою» короною «Пані Пошти» керівник обласної дирекції «Укрпошти» Михайло Вертман прикрасив вишукану зачіску Ірини Вихристюк. Приз глядацьких симпатій отримала оператор з Генічеського вузла зв'язку Мар'яна Бачило. Маленька чарівна фея в пишному червоному вбранні, з букетиком ромашок захопила зал безпосередністю й майстерністю.

А міні-журі від «Голосу України» у складі власкора та фотокора теж не втрималося від компліментів: набір чеської біжутерії отримала Надія Шум з Верхнього Рогачика, котра навіть вірша про «Голос України» склала. Симпатичного сувенірного коня ми подарували Любі Смолі зі Збур'ївки Голопристанського району. Щоб цей символічний «транспорт» приніс удачу дівчині, котра щиро зізналася, що листоношею стала не випадково — з дитинства любила кататися на велосипеді.

Алла БРУСИЛОВА.

Фото Ігоря АЛЬПЕРТА.

Перспектива

Згадали про МТС

У кількох районах Чернівецької області реанімовано поспішно реорганізовані колись машинно-тракторні станції. Усі вони забезпечені необхідною сільськогосподарською технікою, яку одержали за лізингом. Новостворені підрозділи спеціалізуватимуться на наданні послуг агроформуванням різних форм власності.

Приміром, в розпорядженні МТС, що дислокується в селі Клішківці Хотинського району, 22 зернозбиральних комплекси. Договір з машинно-тракторною станцією уклали 8 господарств — постійні замовники послуг. Але в разі потреби підрозділ іде на підмогу й тим, хто її потребує.

Тим часом на лінійку готовності МТС вже виставила бурякозбиральну техніку. Є замовники й на неї, особливо серед місцевих фермерів.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Стихія

Негода — частий гість

Без енергопостачання залишилися 130 населених пунктів десяти районів Львівської області. Причина від'єднання — сильні дощі, град, потужні пориви вітру, що їх зазнав регіон у неділю ввечері.

Найбільше постраждав від стихії Перемишлянський район. Так, у селі Великі Глібовичі пошкоджено дахи 10 приватних будинків і школи.

За останні два тижні це вже третій випадок масштабного порушення енергопостачання через негоду на Львівщині.

Видання

Вчення про породу

Так зветься один з розділів нового підручника «Розведення сільськогосподарських тварин». Видану Білоцерківським державним аграрним університетом книгу одразу можна вважати рідкісною — видруковано лише 2500 примірників. Тому, сподівається один з авторів, декан зооінженерного факультету цього вузу Михайло Ківа, тисяча екземплярів залишиться в університеті. Білоцерківські науковці-аграрники тепер шукають спонсорів, насамперед серед колишніх своїх випускників, аби ті допомогли викупити примірники. Решта поповнить бібліотеки інших сільськогосподарських вузів, знадобиться в селекційних центрах та племінних господарствах — замовлень, каже Михайло Ківа, вистачає. Напевне, тому, що написано книжку доступною, зрозумілою і не фахівцю мовою.

Іван ЛАЗНЮК.

Рожеві шпаки милуватимуть око

Тенденція

Приємну новину повідомили кримські орнітологи Опукського природного заповідника: вдвічі збільшилася кількість рідкісних рожевих шпаків.

Тут, біля моря, серед заростей терну, шипшини, глоду та розмаїття ендеміків, берег буквально всіяний гніздами понад 40 видів рідкісних пернатих, зокрема рожевими вісниками весни. Ще кілька років тому колонія таких шпаків налічувала майже дві тисячі пар. Але недбале, непродумане господарювання, особливо захоплення хімізацією, звели кількість птахів до межі знищення.

Після оголошення цього району узбережжя заповідною зоною справи пішли на краще. Навіть фахівці Всесвітнього фонду дикої природи відзначили тут справжнє відродження життя. Співробітники Нікітського ботанічного саду розробили для заповідника на горі Опук проект збереження екосистем і біорозмаїття регіону. Тепер лише дуже здалеку, в бінокль, можна спостерігати, як над рожевими квітами літають хмари рожевих шпаків. А охоронці заповідника «Лебедині острови» повідомили про небувало численні виводки не менш рідкісних рожевих пеліканів. Гарні новини в пташиному царстві додають настрою всім любителям і охоронцям природи.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311139.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України